

Beresford and Douglas, *A FIRST GREEK READER*

Blackie & Son, Glasgow, 1902

Part II

TRANSCRIBED & EDITED BY FERGUS WALSH

LEGE FELICITER ἈΝΑΓΝΩΘΙ ΚΑΛΩΣ

1. Orpheus [32]

Ὀρφεὺς πολὺ ἐτιμήθη ἐν τοῖς πάλαι· λύραν χρυσοῦν εἶχε δῶρον Ἀπόλλωνος· αἱ δὲ Μοῦσαι αὐτὸν ἐδίδαξαν τὴν λύραν ψάλλειν, καὶ οὐ διὰ μακροῦ ἐμπειρότατος ἐγένετο τῆς τέχνης, καὶ ἐς τοσοῦτον ἦκεν ἐπιστήμης ὥστε θέλγειν οὐ μόνον τὰ ζῶα ἀλλὰ καὶ τὰ δένδρα τῇ μουσικῇ. οἱ δὲ θῆρες, ὡς λέγουσιν, ἀκούσαντες τὸ μέλος τῷ Ὀρφεῖ ἠκολούθουν.

Ἐκεῖνος δὲ ξυνέσπετο τῷ Ἰάσονι καὶ τοῖς Ἀργοναύταις, ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι εὐτυχήσαντες ἐφ' ἃ ἐστρατεύοντο καὶ φέροντες τὸν χρυσοῦν πόκον κατήλθον, Ὀρφεὺς ἐν τῇ Θράκῃ κατώκησεν. Ἐγήμεν ἐκεῖ νύμφην τινὰ ὀνόματι Εὐρυδίκη· ἀλλ' ἡ μὲν γυνὴ ὑπ' ὄφεως δηχθεῖσα ἀπέθανεν, τῷ δὲ Ὀρφεῖ ἔδοξε βαρέως τοῦτο φέροντι ἐς Ἅιδου μετ' αὐτὴν κατιέναι. Πολλὰ δὲ καὶ ἡδεὰ φωνήσας μόλις ἔπεισε Πλούτωνα τὸν τῶν κάτω βασιλέα τὴν Εὐρυδίκην ἀπολύειν. Ὁ δὲ τοῦτο ὑπέσχετο ποιήσιν ἐφ' ὧτε τὸν Ὀρφέα μὴ περιστρέφεσθαι πρὸς τὴν γυναῖκα πρὶν ἐς τὴν γῆν ἐξ Ἅιδου ἀνέλθῃ. Ὁ δὲ Ὀρφεὺς ἤδη ἐν τῇ ὁδῷ περιστρέψατο, ἡ δὲ γυνὴ αὐτίκα ἠφανίσθη.

2. Leonidas [35]

Λεωνίδας, ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, ἀνδρειότατος ἦν πάντων τῶν τότε ἀνθρώπων. Ἀπέθανε γὰρ μαχόμενος πρὸς τοὺς Πέρσας ἐν ταῖς Θερμοπύλαις, αὐτὸς μὲν ἔχων τριακοσίους μόνον ὀπλίτας, τῶν δὲ πολεμίων οὐκ ἐλάσσους ἢ ἑκατὸν μυριάδας ἐχόντων. Ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐφοβήθη, παρεκέλευσε δὲ τοὺς στρατιώτας μὴ ἄθυμεῖν ἀλλ' ἀνδρείως μάχεσθαι ὡς ὑπὲρ πατρίδος καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων. Τούτῳ δὲ τῷ Λεωνίδᾳ στρατιᾷς ποτὲ

τινὸς Λακεδαιμονίων ἡγουμένῳ ἔφη τις, «Ἰδού, ὦ στρατηγέ, οἱ πολέμοι πλησίον ἡμῶν εἰσίν.» Ἐκεῖνος δὲ οὐδὲν ταραχθεὶς, «Μᾶλλον δὲ ἡσθεὶς,» ἀντεῖπεν, «καὶ ἡμεῖς τῶν πολεμίων.»

3. Cleobis and Biton [35-36]

Σόλων, ὁ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτης, ἐνόμιζε Κλέοβιν καὶ Βίτωνα ὀλβιωτάτους εἶναι πάντων ἀνθρώπων· οὐ μόνον γὰρ ζώντας, ἀλλὰ καὶ ἀποθνήσκοντας πάνυ ὀλβίους γεγόνεσθαι. περὶ δὲ τούτων τῶν νεανιῶν τοιάδε ἐλέγετο. Ἡ μήτηρ αὐτῶν ἰέρεια ἦν τοῦ τῆς Ἥρας ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἄργει· καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἥρας ἔδει αὐτὴν ἐλαύνεσθαι ἐς τὸ ἱερόν ἐν τῇ ἱερᾷ ἀμάξῃ. Ξυνέβη δὲ ποτε τοὺς βοῦς μὴ ἐς καιρὸν ἐκ τοῦ ἀγροῦ παραγενέσθαι. Τότε δὴ οἱ νεανῖαι, φοβούμενοι μὴ ἡ μήτηρ ἀδύνατος ᾗ μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ὑποδυσάμενοι τὸ ζυγὸν εἵλκυσαν τὴν ἄμαξαν πέντε καὶ τεσσαράκοντα σταδίους πρὸς τὸ τῆς θεοῦ ἱερόν.

Ἡ δὲ μήτηρ, περιχαρὴς οὔσα τῷ ἔργῳ, ἠύξατο τὴν Ἥραν δοῦναι τοῖς τέκνοις, τοῖς οὕτως αὐτὴν τιμήσασιν, τοιοῦτο δῶρον οἷον ἄριστον τοῖς ἀνθρώποις εἶναι δοκεῖ. Μετὰ δὲ ταύτην τὴν εὐχήν, πάντες ἔθυσαν καὶ ἐδεῖπνησαν κατὰ νόμον. Ὑστερον δὲ οἱ νεανῖαι ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ κατεκοιμήθησαν· ἀλλ' οὔποτε ἀνέστησαν, ὑπνοῦντες γὰρ ἐτελεύτησαν· τοῦτο οὖν τὸ δῶρον, τὸ ἡσύχως θανεῖν, ἔδωκεν ἡ θεός, ὡς ὃν πάντων ἄριστον. Ταῦτα οὖν ἔλεξεν ὁ Σόλων τῷ Κροῖσῳ ἐρωτῶντι τίς πάντων ἀνθρώπων ὀλβιώτατος εἶναι δοκεῖ. Ὁ γὰρ Κροῖσος, πλουσιώτατος ὢν, ἥλπιζεν αὐτὸς ὀνομασθήσεσθαι.

4. Ajax Defends the Greek Ships [36-38]

Ὁ δὲ Ἔκτωρ καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Τρώων ἐβούλοντο νικήσαντες τοὺς Δαναοὺς καταλύεσθαι τὸν πόλεμον. Ἐξελθόντες οὖν ἐκ τῆς πόλεως ἐπορεύοντο ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐν νῶ ἔχοντες προσβολὴν ποιῆσθαι πρὸς τοὺς Δαναοὺς εἴ πως καταλάβοιεν τὰς ναῦς.

Μάχη δὲ καρτερὰ ἐγένετο, καὶ πολλοὶ τῶν τε Τρώων καὶ τῶν Δαναῶν ἀπέθανον. Ὁ μὲν οὖν Ἀγαμέμνων ἐβουλεύσατο καθελκύσας τὰς ναῦς ἀνάγεσθαι, οἱ δὲ ἄλλοι ἡγεμόνες οὐκ ᾔθελον. Τότε δὴ ὁ Αἴας συγκαλέσας τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων ἀντεῖχε τοῖς πολεμίοις.

Βαλὼν δὲ τὸν Αἴαντα τῷ δόρατι ὁ Ἑκτωρ ἔπληξε μὲν αὐτόν, ἐτραυμάτισε δ' οὐκ· ὁ γὰρ ζωστήρ ἤμυνε τὸ βέλος. Λαβὼν οὖν μέγαν λίθον ὁ Αἴας ἔβαλε τὸν Ἑκτορα, πρὸς τοὺς ἐταίρους κατιόντα, ἐπὶ τοῦ αὐχένος, καὶ ὁ μὲν πεπληγμένος κατέπεσεν, οἱ Δαναοὶ σπεύδοντες αὐτὸν καταλαβεῖν οὐκ ἐδυνήθησαν· οἱ γὰρ συμμαχοὶ προίσταντο φυλάσσοντες αὐτὸν ταῖς ἀσπίσιν, ἔπειτα δὲ ἐξήνεγκαν ἐκ τῆς μάχης.

Ἀπόλλων δὲ ὁ θεὸς μαθὼν τὰ γενόμενα ἰάσατο τὸ τραῦμα, καὶ οὐ διὰ μακροῦ ὁ Ἑκτωρ αὖθις κατήλθεν ἐς τὴν μάχην. οἱ δὲ πολέμιοι ἰδόντες ἐθαύμαζον· ἐνόμιζον γὰρ αὐτὸν ἤδη τεθνηκέναι. Μετὰ ταῦτα ἀμφοτέρω ἀντιμέτωποι αὖθις ξυνεμίγησαν, καὶ πολλὰ ἔδρασάν τε καὶ ἔπαθον, πολλοὶ δὲ ἀπώλοντο, ὁ δὲ Ἑκτωρ ἀψάμενος τῆς τοῦ Πρωτεσιλάου νεῶς ἐπιβαίνειν ἐπειράσατο, οἱ δὲ Δαναοὶ ἀνδρείως ἀντέστησαν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐπεὶ ὁ ἀγὼν ἔτι ἰσόρροπος ἦν, οἱ Τρῶες ἐς τὴν πόλιν ἀνεχώρησαν.

5. Alcestis [38-41]

Ὁ δὲ Ἄδμητος βασιλεὺς ἦν τῶν Φεραίων. ὠφελήσας δὲ ποτε τὸν Ἀπόλλωνα ἀπ' αὐτοῦ ἀντέτυχε θανάτου ἀπαλλαγὴν εἴ τινα ἐξευρεῖν δύναίτο ἐθέλοντα ὑπερθανεῖν· ἀλλ' ἡ Ἄλκηστις ἡ γυνὴ αὐτοῦ μόνη ἤθελε τοῦτο παθεῖν.

Ἀφικόμενος οὖν ἐκεῖσε ὁ Ἡρακλῆς ἐπέτυχε τῷ Ἀδμήτῳ δεινὰ πάσχοντι· μαθὼν δὲ τὰ γενόμενα βουλευέται λανθάνειν αὐτὸν σώζων τὴν γυναῖκα.

Καταβὰς δ' οὖν ἐς Αἶδου καὶ πρὸς Θάνατον ἀμιλλησάμενος αὖθις ἀνάγει τὴν Ἄλκηστιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἀλλ' οὐ πρῶτον ἐκφαίνει ἥτις ἐστίν, ἀγαγὼν δὲ αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα ἀμφικεκαλυμμένην ἐρωτᾷ τὸν Ἄδμητον θεραπεύειν γυναῖκά μτινα αἰχμαλώτιδα. Ἐκεῖνος δὲ πρῶτον μὲν οὐκ ἐθέλει, τέλος δὲ ἀναπείθεται· ἡ δὲ Ἄλκηστις τότε προελθοῦσα φανερά ἐστιν οὔσα Ἀδμήτου γυνή.

6. The Olympic Games [41-42]

Ἐν Ἡλιδί ἐστι πόλις τις Ὀλυμπία, ἐν ἣ δια πέμπτου ἔτους ἀγῶνες ἐγίγνοντο. Καὶ τούσδε τοὺς ἀγῶνας, ὡς φασιν, ὁ Ἡρακλῆς ἔθηκεν, τοὺς ἑαυτοῦ ἀδελφοὺς ἐν ἀμίλλῃ δρόμου

νικήσας, ἀφικόμενος γάρ ποτε ἐξ Ἰδης τῆς Κρητικῆς μετ' αὐτῶν ἔφη αὐτὸς τὸν νικήσαντα κλάδῳ κοτίνου στεφανώσειν· καὶ οὐδὲν ἄλλο ἄθλον ἔκειτο ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ἀλλὰ στέφανος μόνον κοτίνου. κομισθῆναι δὲ ἐκ τῆς τῶν Ὑπερβορέων γῆς τὸν κότινόν φασιν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐς τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ὑπερβόρειοι οἰκοῦσιν ὑπὲρ τὸν ἄνεμον τὸν Βορέαν.

Τούτων οὖν τῶν ἀγώνων πρῶτος ἦν ὁ δρόμος. Τούτῳ δὲ ὕστερον προσέκειντο ἢ τε πυγμὴ καὶ ἡ πάλη καὶ τὸ πηδήμα. Πάντες δὲ οἱ ἀγῶνες ἐν τῷ σταδίῳ ἐγίγνοντο καὶ πολλαὶ μυριάδες ἀνδρῶν ξυνελέγοντο πρὸς τὸ θέαμα. ἔπειτα δὲ ἔθηκε τις δρόμον ἀρμάτων καὶ ὁ ἐν τούτῳ τῷ ἄθλῳ νικήσας ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχετο. λέγεται δὲ Ἀλκιβιάδης πρᾶξαι πρᾶγμά τι τοιοῦτον οἷον οὐδεὶς ἄλλος, ἀλλ' ἐκεῖνος μόνος. πλουσιώτατος γάρ ὢν καὶ πολλοὺς καὶ καλοὺς ἵππους ἔχων ἔπεμψεν οὐκ ἐλάσσῳ ἑπτὰ ἀρμάτων πρὸς τὰ Ὀλύμπια καὶ τό τε πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τέταρτον ἄθλον ἐφέρετο.

Ὅστις δὲ ἔμελλεν ἐν τῷ δρόμῳ ἢ τῷ πηδήματι ἢ τῇ πάλῃ ἀγωνιοῦσθαι, ἔδει ἐκεῖνον, δέκα μῆνας ἐν Ὀλυμπίᾳ ζῶντα, μανθάνειν καὶ ἀσκεῖν τοὺς ἄθλους καὶ ἰσχυρὸν τὸ σῶμα ποιεῖν. Ἐπὶ τοῦτο οὖν μέγα γυμνάσιον καὶ παλαιίστραν ἔθηκαν, ἃ τις ἂν δύναίτο ἔτι ἰδεῖν ἐν Ὀλυμπίᾳ οὐ πολὺν ἀπέχοντα τοῦ σταδίου. Καὶ ἐν τῷ Διὸς ἱερῷ τῷ ἐν ἄλσει πλατάνων ὠκοδομημένῳ οἱ νικήσαντες εἰκόνας ἀνέθηκαν τῷ θεῷ. Τό τε τοῦ Διὸς ἄγαλμα ὃ Φειδίας ἐποίησε χρυσοῦν καὶ ἐλεφάντινον ἦν, καὶ πεντήκοντα ποδῶν τὸ ὕψος. Τοῦτο δὲ τὸ ἄγαλμα ὕστερον ἐς Βυζάντιον ἐκομίσθη.

7. Hector and Andromache [42-43]

Μακρὸν δὴ χρόνον οἱ Δαναοὶ ἐπολιόρκουν τὴν τῶν Τρώων πόλιν· τούτου δὲ τοῦ πολέμου Πάρις ἀφελὼν Ἑλένην τὴν τοῦ Μενέλεω γυναῖκα αἴτιος ἦν, Ἐκτωρ δὲ ἀδελφὸς ἦν τοῦ Πάριδος. Ἀναχωρήσας δὲ ποτε ἐκ τῆς μάχης προσῆλθε πρὸς τὸν ἀδελφόν· ἐβούλετο γὰρ πείθειν αὐτὸν μάχεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ὁ δὲ τοὺς λόγους ἀκούσας ἀντεῖπεν· «Εὖ λέγεις,» ἔφη, «ὦ ἀδελφέ, καὶ ἀκολουθήσω σοι, οὐδὲ ὀργὴν ἐν καρδίᾳ ἔχων ἐνταῦθα οὕτω διαμενῶ, οὐ μετέχων τῆς μάχης.»

Τότε δὴ ὁ Ἑκτωρ οἴκαδε ἀπῆλθεν, ζητῶν Ἀνδρομάχην τὴν γυναῖκα· καὶ αὐτὴν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως τείχεσι κατέλαβε καὶ τὴν τροφὸν τὸν παῖδα ἔχουσαν· κατιδοῦσα δὲ τὸν ἄνδρα ἀπήτησεν μὴ αὐθις ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξίεναι· ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ ἀποθάνοι. Ὁ δὲ Ἑκτωρ δεινὸν νομίζων εἰ, σωτηρίαν ζητῶν ἐν τῇ πόλει, ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐκ ἐθέλει. Λαβὼν δὲ τὸν παῖδα καὶ φιλήσας ἐπηύχετο τοῖς θεοῖς παρέχειν τὸ τέκνον εὐκλεέστερον τοῦ πατρὸς· ἀποδοὺς δὲ τῇ μητρὶ καὶ χαίρειν κελεύσας αὐτὸς μὲν ἀπῆλθεν, ἡ δὲ Ἀνδρομάχη ἔκλαυσεν.

8. Socrates [44-47]

Ἦν ποτε ἐν τοῖς Ἀθηναίοις ἀνὴρ ὀνόματι Σωκράτης, εὐπρεπὴς μὲν οὐκ ὢν, δεινὸς δὲ λέγειν, ὥς γε οἱ ξυμπολῖται ἔλεγον· πολλοὺς μὲν οὖν εἶχε φίλους, πολλοὺς δὲ καὶ ἐχθρούς.

Τῷ δὲ Χαιρεφῶντι ἐρωτῶντι ὅστις ἐστὶ σοφώτατος ἀνθρώπων ἀντεῖπεν ὁ θεὸς ὁ ἐν Δελφοῖς ὅτι οὐδεὶς σοφώτερός ἐστι τοῦ Σωκράτους· οὗτος οὖν ταῦτα ἀκούσας ἐν νῷ εἶχε πᾶσι διαλέγεσθαι ὥς ἐλέγξων τὸ μαντεῖον καὶ ἀποφανῶν ὅτι ἄλλοι σοφώτεροί εἰσιν· πολλάκις δὲ ἄλλως πειρασάμενος πρὸς αὐτὸν οὕτως ἐλογίζετο, ὅτι διὰ τόδε σοφώτερος ἄλλων ἐστίν, ἐκεῖνοι γὰρ οἶονταί τι εἰδέναι οὐκ εἰδότες, αὐτὸς δὲ οὐκ οἶδεν οὐδ' οἶεται.

Ἄλλ' ἐκ ταύτης τῆς ἐξετάσεως πολλαί τε ἀπέχθεται καὶ διαβολαὶ τῷ Σωκράτει ἐγένοντο. πρῶτον μὲν γάρ Ἀριστοφάνης ὁ ποιητὴς αὐτοῦ κατεγέλα ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ἔπειτα δέ τινες ἐγράψαντο αὐτόν, Μέλητός τε καὶ Ἄνυτος καὶ Λύκων, ὁ μὲν Μέλητος ἀχθόμενος ὑπὲρ τῶν ποιητῶν, οὗσπερ ὁ Σωκράτης ἀπέφηνε πάντα ἀγνοοῦντας, ὁ δὲ Ἄνυτος ὑπὲρ τῶν δημιουργῶν καὶ τῶν πολιτικῶν, ὁ δὲ Λύκων ὑπὲρ τῶν ῥητόρων.

Ἡ δὲ ἀντωμοσία ὧδε εἶχεν· Σωκράτης ἀδικεῖ τοὺς τε νέους διαφθείρων καὶ θεοὺς οὓς ἡ πόλις νομίζει οὐ νομίζων, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά. Ἄλλ' ὁ Σωκράτης ἀπολογούμενος καίπερ ξυνετῶς τε καὶ καλῶς λέγων οὐκ ἔπεισε τοὺς δικαστάς, ὁφλῶν δὲ κατεκρίθη.

9. Prometheus [47-48]

Ἐν τοῖς παλαιοῖς πολλὰ εἴρηται περὶ Προμηθέως, ἐν οἷς Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς τοίαδε ἔλεξεν· Ζεὺς γάρ ποτε υἱὸς ὦν Κρόνου τῷ πατρὶ ἐπανεστή, νικήσας δὲ αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξέβαλεν, ἀλλ' οὐδὲ τότε ἐδύνατο ἡσυχίαν ἄγειν· οἱ γὰρ Τιτᾶνες δέκα ἔτη ἐς χεῖρας ἦλθον αὐτῷ.

Τέλος δὲ ἐπικρατήσας πάντων τῶν πολεμίων βασιλεὺς ἐγένετο τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. Προμηθεὺς δὲ Τιτὰν μὲν ὦν, προειδὼς δὲ τὴν μάχην ἀμήχανον ἐσομένην, παρήνεσε τοὺς Τιτᾶνας ὑπείκειν, οἱ δὲ οὐ πειθόμενοι καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐξέπεσον.

Καὶ ὁ μὲν Ζεὺς τὸ κράτος ἔχων κακῶς ἐποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους, ὁ δὲ Προμηθεὺς αὐτῷ ἀντηγωνίζετο. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξε τῷ Διὶ ὀργισθέντι τιμωρεῖσθαι αὐτόν, ἐκέλευσε δὲ τοὺς ἀγγέλους λαβόντας τὸν Προμηθέα ἐς ὄρος τι ὑψηλόν τε καὶ ἔρημον ἀπάγειν. οἱ δὲ πέτραν τινὴ ἐν τῷ Καυκάσῳ προσηλώσαντες αὐτὸν διάγειν ἠνάγκασαν. πολλῇ ἐν ταλαιπωρίᾳ.

Ὁ γὰρ Ζεὺς αἰετὸν ἔπεμψεν, ὅσπερ ἐλθὼν καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐσπάρασσεν αὐτοῦ τὸ ἦπαρ, τὸ δὲ σπαρασσόμενον νυκτὸς ἠϋζάνετο· ὁ δὲ Προμηθεὺς εὖ εἰδὼς ἄδικα πάσχων, καὶ ἐλπίζων ὠφελῆσειν ποτὲ τοὺς ἀνθρώπους, πάντα ἐτόλμησεν οὐκ ἐθέλων τῷ θεῷ ὑπακούειν.

10. Death of Hector [48-49]

Ἀχιλλεὺς μὲν ἄριστος ἦν τῶν Δαναῶν, τῶν δὲ Τρώων Ἑκτωρ. ἐκεῖνος μέντοι δι' ὀργῆς ἔχων τὸν Ἀγαμέμνονα μακρὸν χρόνον ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ πολέμου· τέλος δὲ ὑπὸ τῶν φίλων ἀναπεισθεὶς αὐθις μετέσχε τῆς τοῦ ἄστεως πολιορκίας.

Ἡμέρᾳ δέ τινι οἱ ἥρωες ἀμφοτέρωθεν ἐς χεῖρας ἦλθον ἔξω τῶν τειχῶν πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν ὁ Ἀχιλλεύς, πολλοὺς δὲ ὁ Ἑκτωρ· παρήνεσε δὲ τότε Ἀπόλλων, εὐμενὴς ὦν τοῖς Τρῶσι, ἀποχωρεῖν ἐς τὴν πόλιν, ὁ δὲ Ἑκτωρ μόνος αὐτῶν διέμεινεν ἐν τῷ πεδίῳ.

Τοῦτο δὲ ἰδὼν Πρίαμος, ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ Ἑκάβη πολλοῖς δάκρυσιν ἀπήτησαν τὸν υἱὸν μηκέτι ἐσελθεῖν διαμέλλειν, ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὑμῖν γε βουλοίμην ἂν πείθεσθαι, ἀλλὰ

σφόδρα ἐπιθυμῶ τῷ Ἀχιλλεῖ μονομαχεῖν εἴ πως αὐτοῦ κρατήσω· καὶ ἀποφυγῶν ἐντὸς τῶν πυλῶν φοβοῦμαι τοὺς Τρῶας ὅ τι λέξουσιν.

Ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ἀχιλλεὺς προσήρχετο, ξυνεβοήθει δὲ αὐτῷ Ἀθήνη ἡ θεός. καὶ πρῶτον μὲν ὁ Ἕκτωρ φοβούμενος ἀπέφευγε καὶ ἐκεῖνος ἐδίωκεν, ἔπειτα δὲ θεός τις θάρσυνεν, καὶ περιστραφεὶς παρεσκευάζετο ἐς μάχην· καὶ ὁ ἐχθρὸς προσέβαλεν πρὸς αὐτὸν τῷ δόρατι, ὃ δὲ ὑποκύψας περιεγέμετο. ἡ δὲ Ἀθήνη ἀποδοῦσα τὸ δόρυ τῷ Ἀχιλλεῖ τὸν Ἕκτορα ἔλαθεν. καὶ οὗτος λαιδορῶν τὸν ἐχθρὸν αὐτὸς ἦκε τὸ δόρυ οὐδ' ἤμαρτεν, ἡ δὲ ἀσπίς ἡ τοῦ Ἀχιλλέως οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων πεποιημένη ἀπεκώλνοε μὴ αὐτὸν τραυματισθῆναι. τότε δὴ ἠπόρει ὁ Ἕκτωρ καὶ ἦσθετο ἀπολούμενος. τὸ ξίφος μέντοι σπάσας ἐπετίθετο τῷ Ἀχιλλεῖ, ἀλλὰ τῇ λόγχῃ πεπληγμένος ἀπέθανεν.

Ἡ δὲ Ἀνδρομάχη τὴν φήμην ἀκούει, ἐπιβᾶσα δὲ ἐπὶ τὸ τεῖχος καὶ ἰδοῦσα τὸν νεκρὸν δεδεμένον πρὸς τῷ τοῦ Ἀχιλλέως ἄρμοιτι λιποψυχεῖ.

11. The Battle of Platea [49-50]

Οἱ μὲν Ἀθηναῖοί ποτε ἔπερσαν τὰς Σάρδεις, οἱ δὲ Πέρσαι βουλόμενοι αὐτοὺς τιμωρεῖσθαι ἐστρατεύσαντο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Δαρεῖος δὲ βασιλεὺς ἦν τῶν Περσῶν, μαχεσάμενος δὲ Μαραθῶνι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους κακῶς ἔπραξεν. καὶ μετὰ δέκα ἔτη Ξέρξης ἤδη βασιλεὺς ὢν ἐν Θερμοπύλαις πολλὰς ἡμέρας ἐπέθετο τοῖς Ἑλλησι· τέλος δὲ ἀφράκτους αὐτοὺς λαβόντες πάντας ἀπέκτειναν καὶ Λεωνίδα τὸν ἡγεμόνα. ἀλλ' οὐ διὰ μακροῦ οἱ Πέρσαι Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντες πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἡσσήθησαν.

Ὁ δὲ Μαρδόνιος τὸν πεζὸν ἔχων ἐνέτυχε τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς αὐτῶν ξυμμάχοις οὐ πολὺ ἀπέχουσι τῶν Πλαταιῶν. πολλὰς δὴ ἡμέρας οἱ στρατοὶ ἀντικαθέζονται, οὐδὲ οὐδέτερος βούλεται προσβαλὼν φθάνειν· οὐ γὰρ δεξιὰ ἦν τὰ τῶν θυμάτων σημεῖα.

Καὶ ἐν τούτῳ τὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων στράτευμα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ηὔξανετο καὶ ἐλάμβανε τὰ ἐπιτήδεια· οἱ δὲ Πέρσαι ταῦτα μαθόντες τὴν ἵππον ἀποπέμψαντες ἐκράτησαν τῶν

ἐσόδων. ἐκείνοις οὖν ἔδοξεν ἀναχωρεῖν ἐπὶ τῶν Πλαταιῶν. τότε δὴ ὁ Μαρδόνιος γνώμην ἔσχεν αὐτίκα μάχεσθαι, οὐδὲ οὐκέτι χρονίζειν.

Διατάξας οὖν τὸν στρατὸν προσβολὴν ἐποιεῖτο· καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις πρώτοις προσεμίχθη. καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη ἐς ἀντίπαλον κατέστη, ὁ Μαρδόνιος ἀνδρείως ἐφ' ἵππου πολεμῶν ἀπέθανεν, ὅπερ ἰδόντες οἱ ἄλλοι ἐς φυγὴν ἐτράπησαν. τῶν δὲ Ἀθηναίων ἤδη ξυμβοηθησάντων πάντες ἐδίωξαν τοὺς Πέρσας ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ μακρὸν χρόνον πολιορκήσαντες τέλος αὐτοῦ ἐκράτησαν. τῶν δὲ ἔνδον πλείστους ἀποκτείναντες σκῦλα πολλά τε καὶ τίμια ἀνήρπασαν.

12. Theseus [51-52]

Ὁ Θησεύς, παιδίον ἔτι ὢν, ὥκησε Τροιζῆνα μετὰ τῆς μητρός. ἡ δὲ μήτηρ ἔπεμψεν αὐτὸν νεανίαν νῦν γενόμενον ἐς Ἀθήνας, ὧν Αἰγεὺς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦρχεν. ἤλπιζε γάρ, Αἰγέως ἀποθανόντος, τὸν Θησέα βασιλέα γενήσεσθαι. ἐκ Τροιζῆνος οὖν ὥρμησεν ὅπλα ἔχων μόνον ξίφος ὃξὺ καὶ ἱμάτιον. ἡ δὲ ὁδὸς μακρὰ ἦν καὶ χαλεπωτάτη, ἄγουσα αὐτὸν δι' ὀρῶν ἀγρίων καὶ ὑψηλῶν μεταξὺ τοῖν δυοῖν θαλάσσαιν. καὶ οὐ κατὰ θάλασσαν ἀλλὰ κατὰ γῆν προῆλθεν· μεγάλοι γοῖρ πόνοι αὐτὸν ἐν τοῖς ὅρεσιν ἔμειναν· πολλοὶ γὰρ ἄνθρωποι κακοὶ ἐκεῖ κατώκουν, κακῶς ποιοῦντες τὰς ποιμένας καὶ ἀποκτείνοντες καὶ ἐσθίοντες τοὺς ἄνδρας.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέτυχε Περιφήτῃ τῷ Ἡφαίστου υἱῷ, φέροντι ρόπαλον μέγα χαλκοῦν. πρῶτον μὲν οὖν ὁ Περιφήτης τὸν Θησέα τῷ ροπάλῳ πατάξας ὅσον οὐκ ἐνίκησεν· ὁ δὲ Θησεὺς φυλάσσων τὴν κεφαλὴν τῷ ἱματίῳ ἔσωσεν ἑαυτόν. ἔπειτα δὲ ἀπορρίψας τὸ ξίφος καὶ τὸ ἱμάτιον προσέπεσε τῷ ἐχθρῷ, καί, καταλαβὼν τὸν αὐχένα, κατέβαλεν ἐκεῖνον τὸν κακὸν ἄνθρωπον. οὕτως δὴ ἀπέκτεινε ἓνα μὲν τῶν ἐχθρῶν καὶ λαβὼν τὸ ρόπαλον τὸ χαλκοῦν προεπορεύθη. Ἔπειτα δὲ ἐν τῷ ἰσθμῷ ἠῦρε Σίνιν, ὃς πάντας τοὺς τυχόντας ἀπέκτεινεν ὡμῶς καὶ ἀναιδῶς.

Κατακάμψας γὰρ δύο πίτυε, προσέδει τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῶν καταληφθέντων τοῖν πιτύοιν, καί, ἀφείς τὰ δένδρα, τὰ σώματα διέσπασεν. πολὺν οὖν χρόνον καὶ δεινῶς ἡγωνίζοντο, τέλος δὲ ὁ Θησεὺς τὸν ἐχθρὸν νικήσας ὁμοίως αὐτὸν διαφθείρει, καὶ λιπὼν τὸ

σῶμα ἐκεῖ κρεμασθὲν διετέλει πορευόμενος ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν. ὕστερον δὲ τὸν ἄρπαγα Σκίρωνα τῷ ποδὶ πλήξας ἀπῶσεν κάτω ἐς τὴν θάλασσαν. καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ πέτρος γενόμενον ἐκεῖ ἔτι ἔστηκεν. καὶ Κερκυόνα Ἐλευσῖνι ἀπέκτανε πάλῃ νικήσας, καὶ Προκρούστην τὸν ληστήν, καὶ Φαῖαν τὴν ἀγρίαν ὣν ἢ τὴν χώραν ἐπόρθει. οὕτως οὖν ἡ χώρα εἰρήνην ἤγεν.

13. Iphigenia [52-53]

Πολλοὶ ἦσαν μῦθοι περὶ τῶν Δαναῶν μετὰ τὰ Τρωικά. Ἄλλοι μὲν γὰρ τῶν στρατηγῶν οἴκαδε αὐτίκα ἀπελθεῖν λέγονται, ἄλλοι δὲ μόνον μετὰ πολλὰ ἔτη. ἄλλ' οὐδεὶς ἐδύνατο ἐκ τῆς γῆς ἀπιέναι, μὴ θελόντων τῶν θεῶν. καὶ γὰρ οὐκ ἐξῆν τὰς ναῦς ἐν πολλῇ οὕσας ἀπορία ἀνέμου ἀποπλεῦσαι.

Καὶ τοῖς στρατηγοῖς ἐρωτῶσιν ὅ τι ποιήσαντες ἀπιέναι ἂν δύναιτο Κάλχας ὁ μάντις ἀντεῖπεν ὅτι ἡ Ἄρτεμις δι' ὀργῆς ἔχει τὸν Ἀγαμέμνονα ὥς ἀποκτείναντα ἔλαφόν τινα ἐν τῷ αὐτῆς ἄλσει, ὅθεν δι' αὐτὴν τὸ ναυτικὸν οὕτως ἔχει· παραινεῖ μέντοι τῷ Ἀγαμέμνονι θύειν Ἰφιγένειαν τὴν θυγατέρα ὥς τὴν θεὸν καταπραῖνουσιν.

Ἡ δὲ Ἄρτεμις λέγεται ἀντισταγαγοῦσα ἔλαφον τοῖς θύουσιν ἀντὶ τῆς Ἰφιγενείας ἀπενεγκεῖν αὐτὴν ἐς τὴν Ταυρικὴν, ἔνθα ἡ νύμφη ἰέρεια ἐγένετο τῆς θεοῦ. διὰ μακροῦ δὲ διέσωσεν Ὀρέστην τὸν ἀδελφὸν ὃν τις θύσειν ἤμελλε τῇ Ἀρτέμιδι, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπέφυγεν.

14. Daedalus and Pasiphae [53-54]

Δαίδαλος ὁ Ἀθηναῖος σοφώτατος ἦν τῶν τότε ἀνθρώπων. πολλὰ γὰρ ἄλλα ἐξεῦρε καὶ τὴν ἀξίνην· καὶ ἐποίει ἀγάλματα οὕτω δεξιῶς ὥστε ζῆν ἐδόκει. ἔπειτα δέ, ἀποκτείνας τὸν ἀδελφιδοῦν Τάλον, ἐξέπεσεν ἐξ Ἀθηνῶν. ἐφθόνησε γὰρ τῷ Τάλῳ τῆς δεινότητος, ἐπεὶ ἐμπειρότατος ἦν πάντων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐξεῦρε τὸν πρίονα, μιμούμενος τὴν ἰχθύος ῥάχιν, καὶ τὸν τροχὸν ᾧ χρώμενος ὁ κεραμεὺς πλάσσει τὴν γῆν. ἐξ Ἀθηνῶν οὖν φυγὼν ἀφίκετο ὁ

Δαίδαλος ἐς Κρήτην, νήσόν τινα πρὸς μεσημβρίαν κειμένην. Ταύτης τῆς γῆς Μίνως ὁ Διὸς ἦρχεν, βασιλεύς τις δυνατώτατος.

Καὶ τῷ βασιλεῖ ὁ Δαίδαλος ἐποίησε τὸν λαβύρινθον. ὁ δὲ Μίνως ἀγανακτήσας τῷ Δαιδάλῳ εἶρξεν αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν Ἴκαρον ἐν τῷ λαβυρίνθῳ. Πασιφάη γὰρ ἡ τοῦ Μίνω γυνὴ φιλικῶς εἶχεν πρὸς Δαίδαλον καὶ διὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐζημίωσεν αὐτόν· ὁ δὲ Δαίδαλος καὶ ὁ Ἴκαρος πτερὰ ἐκ κηροῦ ποιησάμενοι ἀνέπταντο. Ἀλλ' ὁ μὲν Ἴκαρος πλησίον γενόμενος τοῦ Ἥλιου ὥστε ὁ κηρὸς κατετάκη, κατέπεσεν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη. αὕτη μὲν οὖν ἡ θάλασσα ὠνομάζετο πόντος Ἰκάριος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ δὲ Δαίδαλος ἀφίκετο ἐς Ἰταλίαν ἀσφαλῆς, καὶ ἔπειτα πλεύσας ἐξ Ἰταλίας ἐς Σικελίαν παρῆλθεν.

Ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς, ἰδὼν οἷα ὁ Δαίδαλος δύναται καὶ μαθὼν οἷα ἔπαθεν ὑπὸ τοῦ Μίνω, αὐτῷ ὡς φίλῳ ἐχρήσατο. Καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον ὁ Μίνως αὐτὸς πρὸς Σικελίαν πλεύσας ἀφίκετο ἐς τὸν τοῦ βασιλέως οἶκον. Ἀλλ' αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως, φιλοῦσαι τὸν Δαίδαλον καὶ βουλόμεναι τὸν Μίνων, ζημιοῦν, ἀπέκτειναν αὐτόν, Δαιδάλου αὐτοῦ βοηθοῦντος. Πολλὰ τε ἔτη ἐν Σικελίᾳ βιώσας, καὶ πολλὰ καὶ καλὰ τὸν βασιλέα ποιήσας καὶ μάλιστα ὑποδοχὴν μεγίστην ἀφ' ἧς τὸ ὕδωρ ἐς τὴν πόλιν κατήχθη, τέλος πρεσβύτατος ὢν καὶ τιμιώτατος ἀπέθανεν.

15. Hercules and the Amazons [57]

Ἡρακλῆς, ἥρως κλεινότατος ὢν, υἱὸς ἦν Διὸς καὶ Ἀλκμήνης, καὶ ἔμπειρος ἐγένετο τοῦ τε τοξεύειν καὶ τοῦ πολεμεῖν καὶ τοῦ ἄδειν. Φυλάσσων δέ ποτε τοὺς τοῦ πατρὸς βοῦς πρῶτον θαυμαστόν τι ἐποίησεν. Λέων γάρ τις, μέγιστος ὢν, ἐκ τοῦ ὄρους Κιθαιρῶνος ὀρμώμενος τοὺς ἀγροὺς ἔτεμνεν· ἀποκτείνας δὲ τοῦτον ὁ Ἡρακλῆς τὸ δέρμα αὐτοῦ ὕστερον ἐφόρει· ρόπαλον δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ εἶχεν. Καὶ ἡ Πυθία ποτὲ ἐπέταξεν αὐτῷ δουλεύειν τῷ Εὐρύσθεϊ δώδεκα ἔτη, ὑπὲρ οὗ διέπραξε τὰ δώδεκα ἔργα.

Ἐν οἷς καὶ τόδε ἔτυχε δράσας· αἱ γὰρ Ἀμαζόνες ἦσαν γένος γυναικῶν μαχιμωτάτων· βασιλεια δὲ ἦν Ἴππολύτη· καὶ ζώνην ἐφόρει δῶρον Ἄρεος θεοῦ πολέμου. Ταύτην δὲ τὴν ζώνην ὁ Εὐρύσθεὺς ἐκέλευσε τὸν Ἡρακλέα ἀνακομίσαι. πρῶτον μὲν ἡ Ἴππολύτη αὐτόν

προσελθόντα εὖ ἐδέξατο, ἔπειτα δὲ Ἦρας τὰς Ἀμαζόνας ἐπεχειράσης ἐπ’ αὐτὸν μάχη ἐγένετο. Ἀποκτείνας οὖν τὴν Ἱπολύτην ὁ Ἡρακλῆς ἀφείλετο τὴν ζώνην.

Αἱ δὲ Ἀμαζόνες πολλάκις ἐμάχοντο πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ βασιλεύοντος Θησέως ἐσβολὴν ἐποιήσαντο ἐς τὴν Ἀττικὴν. Ἐν τοῖς Τρωικοῖς τῷ Πριάμῳ ξυνεβοήθησαν, Ἀχιλλέως δὲ ἀποκτείναντος Πενθεσίλειαν τὴν βασίλειαν ἀνεχώρησαν ἐς τὴν αὐτῶν γῆν.

16. Orestes [59-60]

Ἀγαμέμνων δὴ, πατὴρ ὦν Ὀρέστου, πολὺ ἀντὶν ἀπὸ τῆς γυναικός, ἅτε στρατηγὸς ὦν ἐπὶ τοὺς Τρῶας, ἐκείνη οὖν δεινὰ φρονοῦσα μετὰ τοῦ Αἰγίσθου ἐπιβουλεύσασα τῷ ἀνδρί, αὐτὸν μὲν ἤδη ἀναχωρήσαντα ἀπέκτεινεν, Αἰγίσθῳ δὲ ἐγγήματο. Ἀλλὰ τὸν Ὀρέστην τὰ αὐτὰ πεισόμενον διέσωσεν ἡ ἀδελφὴ Ἥλέκτρα. ἐκείνη γὰρ ἔλαθεν ἀποπέμψασα αὐτὸν ἐς τὸν Στρόφιον τὸν ἐν Φωκίδι βασιλεύοντα.

Ἐνταῦθα δὲ προσελθὼν Ὀρέστης πάνυ οἰκείως ἔσχε πρὸς Πυλάδην τὸν τοῦ Στροφίου υἱὸν ἐς τοσοῦτον ὥστε τὴν ἐκείνων φιλίαν γενέσθαι παροιμίαν. Ἦκων δὲ ἐς ἧβην μετὰ τοῦ φίλου ἀφανὴς ὦν ἀπῆλθεν ἐπ’ Ἄργος, καὶ ἀποκτείνας τὴν τε μητέρα καὶ τὸν Αἰγίσθον ἐτιμώρησατο αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ φόνου τοῦ πατρός.

Μανίας δὲ ἐπιγενομένης γῆν πρὸ γῆς ἀπέφυγεν ὑπὸ τῶν Ἑρινύων διωκόμενος. τέλος δέ, παραινοῦντος τοῦ Ἀπόλλωνος, σωτηρίαν ἐζήτησεν ἐν τῷ τῆς Ἀθήνας νεῷ τῷ ἐν Ἀθήναις. Καὶ δίκην φόνου φεύγων παρὰ τῷ Ἀρείῳ πάγῳ ἀπελύθη. Ἄλλοι μέντοι λέγουσιν ὅτι ὁ Ἀπόλλων κελεύει αὐτὸν κτήσασθαι τὴν τῆς Ἀρτέμιδος εἰκόνα ἐκ τῆς Ταυρικῆς, ὅτι δὲ οἱ ἐν τῇ γῇ ἐνοικοῦντες λαβόντες αὐτὸν θύειν βουλεύουσιν, ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἀναγνώρισασα τὸν ἀδελφὸν μετ’ αὐτοῦ τὴν εἰκόνα φέρουσα ἐκφεύγει ἐς σωτηρίαν· ὁ δὲ Ὀρέστης ἐς τὴν Πελοπόννησον κατελθὼν καὶ κτησάμενος τὴν τοῦ πατρὸς βασιλείαν τὴν ἐν Μυκῆναις Ἑρμιόνην τὴν τοῦ Μενέλεω θυγατέρα ἔγημεν.

17. Croesus [60-61]

Κροῖσος, ὁ τῶν Λυδῶν βασιλεύς, ἐλέγετο εἶναι πλουσιώτατος πάντων ἀνθρώπων. βουλόμενος δὲ ἔτι πλουσιώτερος καὶ δυνατώτερος εἶναι, ἐβουλεύσατο πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας ποιεῖσθαι. πρὶν δὲ πόλεμον ποιεῖσθαι ἔπεμψε πρέσβεις ἐς Δελφοὺς ἐρωτήσοντας τὸν θεὸν εἰ στρατεύσεται ἐπὶ τοὺς Πέρσας. καὶ τὸ μαντεῖον ἀποκρίνεται ἦν στρατεύηται ἐπὶ τοὺς Πέρσας μεγάλην ἀρχὴν αὐτὸν καταλύσειν. τότε δὴ ὁ βασιλεύς, νομίζων τὸν θεὸν τὴν Περσικὴν ἀρχὴν λέγειν, ἄγει τὴν στρατιὰν ἐς τὴν τῶν Περσῶν χώραν. Καὶ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, ὀνόματι Κῦρος, ἀγείρας μέγαν τινὰ στρατὸν Κροίσῳ ἐμαχέσατο· μάχης δὲ καρτερᾶς γενομένης καὶ πεσόντων ἀμφοτέρωθεν πολλῶν, τέλος οὐδέτεροι νικήσαντες διέστησαν.

Καὶ ὁ Κροῖσος, βουλόμενος μείζω στρατιὰν συλλέγειν, οἴκαδε ἐπανῆλθεν, ἐν νῶ ἔχων τῶ ἐπιόντι ἐνιαυτῶ πάλιν ἐς πόλεμον καταστῆναι. Ὁ δὲ Κῦρος μαθὼν τοὺς πολεμίους ἀναχωρήσαντας, ἐστράτευσεν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδεις τὴν τῶν Λυδῶν μητρόπολιν. Ἀφικόμενός τε ἐκεῖσε ἦσθετο τὸν τῶν Λυδῶν στρατὸν ὡς ἐπὶ μάχην προσταχθέντα, καὶ ἐφοβεῖτο ὁρῶν τοὺς ἵππεάς ὅσοι εἰσὶν. Ἐμηχανήσατο οὖν τι τοιόνδε λαβὼν πάσας τὰς καμήλους τὰς τὸν σῖτον καὶ τὰ σκεύη φερούσας ἀντικατέστησεν πρὸς τοὺς τῶν πολεμίων ἵππεας· ἵπποι γὰρ καμήλους φοβοῦνται ἀεὶ, οὐκ ἀνεχόμενοι οὔτε τὴν ἰδεάν ὁρῶντες οὔτε τῆς ὁσμῆς ὁσφραινόμενοι.

Διὰ δὲ ταῦτα, τῆς μάχης εὐθὺς γιγνομένης, οἱ τῶν Λυδῶν ἵπποι ἀνεστρέφοντο, καὶ ὁ στρατὸς ἐς τὴν πόλιν ἔφυγεν. Καὶ ὁ Κῦρος πολιορκήσας τὰς Σάρδεις οὐ πολλὰς ἡμέρας κατέλαβεν, καὶ τὸν Κροῖσον ζῶντα εἶλεν· ποιήσας τε πυρὰν μεγάλην τὸν Κροῖσον ἀνεβίβασεν ἐπ' αὐτὴν πέδαις δεδεμένον. Τότε δὴ ἐκέλευσεν ἅψαι τὴν πυρὰν. Ἄλλ' ὁ Κροῖσος ἐπεκαλέσατο τὸν Ἀπόλλωνα κελεύων ἐπιβοηθεῖν, πολλὰ γὰρ καὶ καλὰ δῶρα τῶ ἐν Δελφοῖς ἱερῶ ἔδεδώκει. Καὶ ὁ θεὸς ἀκούσας αὐτοῦ εὐχομένου ἔσωσεν· ὄμβρον γὰρ πολὺν ἔπεμψεν καὶ τὸ πῦρ ἔσβεσεν. Καὶ ὁ Κῦρος αἰσθόμενος αὐτὸν δίκαιον ὄντα καὶ φίλον τῶν θεῶν εἶχεν αὐτὸν ἀεὶ ἐν πολλῇ φιλίᾳ.

18. The Cyclops [62-63]

Ὀδυσσεὺς ξυνεστράτευσε τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν ἐπὶ τὴν Τροίαν, καὶ δέκα ἔτη πολιορκήσαντες τὴν πόλιν τέλος κατέλαβον. Καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες οἴκαδε ἀπῆλθον, πανύστατος δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Ἄλλ' ἀποπλεύσας ξὺν δώδεκα ναυσὶν αὐτοῖς τοῖς ναύταις οὐ καλῶς ἔπραξεν, δέκα δὲ ἔτη περιπλανηθεὶς μόλις ἐς τὴν πατρίδα ἀφίκετο.

Καὶ ἤλθέ ποτε πλανώμενος ἐς τὴν τῶν Κυκλώπων γῆν· καὶ οἱ ἐταῖροι ὀρμίσαντες τὰς ναῦς παρὰ νήσῳ τινὶ οὐ πολὺ ἀπεχούσῃ τῆς ἡπείρου τῇ ὑστεραίᾳ τὸν πορθμὸν διέβησαν εἴ τι ἐν τῇ ἡπείρῳ εὕροιεν.

Προσελθόντες δὲ ἐπὶ τὸ τοῦ Πολυφήμου ἄντρον, κενὸν ἀνθρώπων αὐτὸ ἐφεῦρον. ὁ δὲ Πολύφημος ἀναχωρήσας ἐπέτυχεν αὐτοῖς ἐν τῷ ἄντρῳ· ὀργισθεὶς δὲ δύο τῶν ξένων καταλαβὼν καὶ ἐπὶ τὴν γῆν προσουδίσας ἀπέκτεινεν. Ἦπόρει οὖν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτόν ὅπως ἐκφεύζονται, τέλος δὲ τοιόνδε ἐμηχανήσατο· πρῶτον μὲν ἔδωκε τῷ γίγαντι τὸν οἶνον τὸν ἐν τῇ αὐτοῦ πήρᾳ ὄντα, ὃνπερ ἐκεῖνος καταπιὼν ἐκοιμήθη. Ἐπειτα δὲ σταυρόν τινα ἀκονήσας καὶ σκληρὸν ἐν τῷ πυρὶ ποιησάμενος, ἔωσεν αὐτόν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν τὸν τοῦ Πολυφήμου· ἅμα δὲ τῇ ἔῳ ὁ Κύκλωψ ἀφελὼν τὸν λίθον ἐφύλασσε τὴν τοῦ ἄντρου θύραν, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι ἐπιλαβόμενοι κάτωθεν τῶν ἐρίων τῶν προβάτων τῶν ἐν τῷ ἄντρῳ ἔλαθον ἐκφυγόντες, δόλῳ ἐξαπατήσαντες τὸν Κύκλωπα, καὶ ἐπὶ τὴν ναῦν ἐπιβάντες ἀπέπλευσαν.

19. Perseus [63-64]

Περσεὺς δὲ υἱὸς ἦν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης. Ὁ δὲ πατὴρ ἐκείνης ἀγανακτήσας τῇ θυγατρὶ ἐξέβαλε τὴν μητέρα καὶ τὸν παῖδα ἐς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ λάρνακος ἐπιθείς.

Μετὰ δὲ πολλὰς ἡμέρας προσῆλθον ἐς τὴν Σέριφον νῆσον. Ἀλιεὺς δέ τις, ὀνόματι Δίκτυς, εὐρών αὐτοὺς ἡγήσατο παρὰ τὸν Πολυδέκτην τὸν τῆς γῆς βασιλέα, ὅς οἱ εὖ ἔπαθον. Τέλος δὲ ὁ βασιλεὺς φιλῶν τὴν Δανάην ἀφανίσαι τὸν Περσέα ἐβούλετο.

Διά τοῦτο ἀπέπεμψεν αὐτὸν εἴ πως κτήσαιο τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης τῆς Γοργοῦς. Βοηθοῦντος δὲ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἀθήνης προσῆλθε πρὸς τὰς Γραίας τὰς τῶν Γοργόνων ὁμαίμους, ἀφ' ὧν ἀφείλε τὸν ὀδόντα καὶ τὸν ὀφθαλμόν (τρεῖς γὰρ οὕσαι ἓνα μόνον εἶχον), οὐδὲ ἀποδοῦναι ἤθελεν ἢν μὴ ἀποδεικνύωσι τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὰς Νύμφας ἄγουσαν· αὗται γὰρ εἶχον τὰ πτηνὰ πέδιλα καὶ τὴν πήραν καὶ τὴν τοῦ Πλούτωνος κόρυθα, ἥνπερ φορῶν τις ἀφανὴς ἐγένετο.

Λαβὼν οὖν ταῦτα ἀπὸ τῶν νυμφῶν καὶ δρέπανον ἀφ' Ἑρμοῦ καὶ ἀπ' Ἀθήνης κάτοπτρον, ἐς τὸν ἄερα ἀναπτόμενος προσῆλθεν ἐς τὸν τῶν Γοργόνων οἶκον. Εὐρύων δὲ αὐτὰς καθευδούσας καὶ τὴν Μέδουσαν κατιδὼν διὰ τοῦ κατόπτρου (οὐ γὰρ χαίρων γε ἐδύνατο κατὰ στόμα), ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κεφαλὴν.

Ἐνθεῖς δὲ ἐν τῇ πήρᾳ ἀπέφυγεν, οὐδὲ αἱ ἄλλαι οἷαί τε ἦσαν καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν κόρυθα ἡμφιεσμένον. Ἀπελθὼν δὲ ἐντεῦθεν ἐς τὴν Αἰθιοπίαν χώραν ἔγημε τὴν Ἀνδρομέδαν, κατελθὼν δὲ πρὸς Σέριφον διασώσας τε τὴν μητέρα, ἐν Ἄργει ξὺν αὐταῖς κατώκησεν.

20. Jason [67-68]

Αἴσων, ὁ Ἰάσονος πατήρ, βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ Ἰωλκίᾳ γῇ, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ὕστερον ἐξέπεσεν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Πελίου. Φεύγων δὲ ἤνεγκε τὸ παιδίον Ἰάσονα πρὸς τὸν Κένταυρον Χεῖρωνα τὸν σοφώτατον καὶ εὐκλεέστατον τῶν τότε ἀνθρώπων. Ὁ δὲ ἐπαίδευεν ἐν τῷ ὄρει Πηλίῳ καὶ Ἡρακλέα καὶ Ἀσκληπιὸν καὶ Πηλεά καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν ἡρώων. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς θηρᾶν λαγῶς καὶ αἶγας ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ παλαίειν καὶ πύξ ἀγωνίζεσθαι ὥστε ταχεῖς καὶ ἰσχυροὺς γενέσθαι, καὶ μέλη ἄδειν πρὸς αὐλὸν καὶ πρὸς λύραν, καὶ τοὺς νοσοῦντας θεραπεύειν, καὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ὅσα ἐν ἀνθρώποις ἔνδοξά ἐστιν. Τέλος δέ, τοῦ Ἰάσονος ἤδη ἡβῶντος, ὁ Χεῖρων ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ ἐκέλευσεν ἐξιόντα εὐρίσκειν τὸν Πελίαν τὸν κακὸν βασιλέα, καὶ ἀξιοῦν αὐτὸν τὴν ἀρχήν, τὴν ἀδίκως κλαπεῖσαν, ἀποδιδόναι. Ὁ μὲν οὖν ταῦτα ἐποίησεν. Ὁ δὲ Πελίας οὐκ ἔφη ἀποδώσειν τὴν ἀρχὴν πρὶν ἂν ὁ Ἰάσων ἔλθῃ φέρων τό χρυσοῦν δέρμα, τό ἐν Κολχίδι κρεμασθέν. Πρὸς ταῦτα δὲ ἀντεῖπεν ὁ Ἰάσων ὅτι τό δέρμα ζητήσας κατοίσει. Ξυνέλεξεν οὖν πάντας τοὺς

ἥρωας τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ἐν Πηλίῳ πεπαιδευμένους, Ἡρακλέα τε καὶ Ὀρφέα καὶ Τελαμῶνα τὸν Αἴαντος πατέρα καὶ Τίφυν κυβερνήτην καὶ τοὺς ἄλλους ἐς πεντήκοντα. Οὗτοι οὖν πολλὰ παθόντες καὶ Ἡρας βοηθούσης τέλος ἀφίκοντο ἐς Κολχίδα.

Ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ἂν ἔπραξαν εἴ γε μὴ Μήδεια, ἡ τοῦ Κολχικοῦ βασιλέως θυγάτηρ, Ἰάσωνα διὰ φιλίας ἔχουσα, αὐτοῖς ἐπεκούρησεν. Ἐκείνη γὰρ παντοίων φαρμάκων τε καὶ φίλτρων ἔμπειρος οὖσα ἔδειξεν αὐτῷ ὅπως τοὺς ταύρους τοὺς πῦρ ἐκπνέοντας ἂν δαμάζοι, καὶ τοὺς μυρίους ὀπλίτας αὐτὸς καθ' αὐτοῦ μόνος ἂν νικῶη. Ἐπειτα δὲ ἡ Μήδεια κατεκοίμησε τὸν δράκοντα τὸν τὸ δέρμα φυλάσσοντα, καὶ ὁ Ἰάσων ἀπέπλευσεν ἀποκομίζων τό τε δέρμα καὶ τὴν Μήδειαν. Ἐκείνη γὰρ ἐφοβήθη μὴ ὁ πατὴρ ὀργισθεὶς αὐτὴν ἀποκτάνοι. Καὶ ὁ Ἰάσων ἔγημεν αὐτὴν καὶ τὴν ἀρχὴν παρὰ τοῦ Πελίου ἀπεδέξατο.

21. Ulysses and Argus [68-70]

Τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἤδη τελευτηθέντος, οἱ Ἕλληνες ἐπανῆλθον ἕκαστος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις Ὀδυσσεύς, ὃς ἐν Ἰθάκῃ ὤκησεν. Ἄλλ' ἔδει αὐτὸν πανταχοῦ πλανᾶσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ καθορμίζεσθαι ἐς πολλά τε καὶ ξένα χωρία, πρὶν ἰδεῖν τὴν φίλην γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν νῆσον Ἰθάκην. Εἵκοσιν οὖν ἔτη ἐφοῖτα, ἐντυγχάνων παντοίοις κινδύνοις, ἄλλοτε μὲν τοῦ χειμῶνος, ἄλλοτε δὲ τῶν ἀνθρώπων. Αἴολος γὰρ ὁ τῶν ἀνέμων βασιλεὺς ἐχθρὸς ἐγένετο αὐτῷ, καὶ τὴν ναῦν ἄνω καὶ κάτω ἤλασεν μεγάλους ἀνέμοις.

Τέλος δὲ τῷ εἰκοστῷ ἔτει ἀφίκετο ἐς Ἰθάκην καὶ τὴν ναῦν ἐπώκειλε ἐς τὸν μικρὸν λιμένα. Τότε δὲ λάθρα πρὸς τὴν τοῦ συβώτου Εὐμαίου καλύβην προσῆλθεν. Ἐκεῖνος δὲ ἠπόρει οὐκ ἐπιγιγνώσκων τὸν δεσπότην τίς ἐστὶ πολὺν γοῖρ χρόνον ἤδη ἀπεδήμει. Ἄλλ' ἐγγὺς ἔκειτο χαμαὶ κύων τις Ἄργος, πρεσβύτατος ἤδη γεγεννημένος, ὃν ὁ Ὀδυσσεύς ποτε ἔθρεψεν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Καὶ ἐκεῖνος ἀκούσας τὴν τοῦ δεσπότου φωνὴν τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὦτα ἐκίνει καὶ ἔσαινεν, δῆλος ὢν ἐπιγιγνώσκων αὐτὸν τίς ἐστίν. Ἄλλ' οὐκέτι ἤρκεσεν αὐτῷ ἡ ἰσχὺς ὥστε δύνασθαι πρὸς τὸν Ὀδυσσεά προσελθεῖν. Οὕτως οὖν ἔκειτο τὸν δεσπότην τοῖς ὄμμασι τηρῶν.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεύς, ἰδὼν τὸν κύνα, ὃν ποτε σκύλακα κατ' οἶκον ἔσχεν, καταγερήσαντα δὴ καὶ ὅσον οὐ θνήσκοντα, ἐδάκρυσεν. Ὅμως δακρύων ἔλαθε τὸν Εὖμαιον. Ἐπειτα δε, ἀνελθόντος τοῦ Ὀδυσσεως ἐς τὴν οἰκίαν, ὁ κύων λύπη νικηθεὶς ἀπέθανεν. Ἐκεῖνος δὲ μόνος ἐπέγνω τὸν δεσπότην, οὔτε γὰρ ἡ γυνὴ οὔτε τῶν θεραπόντων οὐδεὶς οὔτε ὁ υἱὸς πρῶτόν γε αὐτὸν ἐπέγνω. Ἐξ οὗ γὰρ ἀπώχετο ἐκ τῆς γῆς πολεμήσων, οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ νήσῳ αὐτὸν εἶδεν καὶ πολλοὶ δὴ ἐνόμιζον αὐτὸν τεθνηκέναι. Ὁ γὰρ πόλεμος δέκα ἤδη ἔτη ἐτελευτήθη, καὶ τὰ περὶ τοῦ Ἰλίου ἐκπολιορκηθέντος προσηνέχθη.

22. Diomede [71-72]

Διομήδης ὁ Τυδέως προέσχε τῶν πλείστων τῶν ἡγεμόνων τῇ ἀνδρείᾳ, καὶ οὐ μόνον πρὸς ἄνδρας ἀλλὰ καὶ πρὸς θεοὺς ἐμάχετο. Μαχόμενος γὰρ ποτε πρὸς τοὺς Τρῶας εἶδεν τὸν Αἰνεΐαν ζῆν Πανδάρῳ τῷ Λυκάονος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν ἄρματι φερόμενον. Τότε δὴ ὁ Διομήδης ἐξεπήδησε καὶ ρίψας τὸ δόρυ οὐχ ἡμαρτε τοῦ Πανδάρου. Ἐκεῖνος δὲ τὸ πρόσωπον τετρωμένος ἀπέθανεν. Καὶ ὁ Αἰνεΐας, ἰδὼν οἷα ὁ ἑταῖρος ἔπαθεν, κατεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ δρόμῳ ὥρμησεν ἐπὶ τὸν Διομήδεα. Ὁ δὲ Διομήδης οὐδὲν δόρυ οὐκέτι ἔχων κατέλαβε λίθον τινὰ μέγαν ὡς ἐπιβαλὼν ἐπὶ τὸν πολέμιον.

Καὶ ὁ Αἰνεΐας τῷ λίθῳ τὸν μηρὸν πληγείς κατέπεσεν, καὶ ἀπέθανεν ἂν ὑπὸ τοῦ Διομήδους, εἰ μὴ ἡ θεὸς Ἀφροδίτῃ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἔσωσεν. Ἡ γὰρ θεὸς ἰδοῦσα τὰ πραχθέντα ταχέως κατέβη ἐξ Ὀλύμπου καὶ ἀπήνεγκε τὸν υἱὸν περικαλύπτουσα αὐτὸν νέφει. Ἀλλ' ὁ Διομήδης, αἰσθόμενος Ἀφροδίτην οἷα ἔπραξεν, εὐθὺς ἐδίωξεν, καὶ καταλαβὼν δόρυ ἔτρωσε τὴν χεῖρα αὐτῆς. Ἐκείνη δὲ μέγα βοῶσα ἀφῆκε τὸν Αἰνεΐαν ὃν ὅμως ὁ Ἀπόλλων ἔσωσεν, καταλαβὼν τοῖν χεροῖν καὶ ἀποφέρων ἐς τὴν πόλιν. Ἀλλ' ἡ Ἀφροδίτῃ ἀπῆλθεν ἐς Ὀλυμπον δακρύουσα διὰ τὸ τραῦμα. Ἐκεῖ δὲ Διώνῃ ἡ μήτηρ δεξαμένη ἐθάρσυνεν αὐτήν.

Ἐν δὲ τούτῳ ὁ μὲν Διομήδης ἐπεχείρησε τῷ Ἀπόλλωνι. ὁ δὲ θεὸς πρῶτον μὲν ἡμύνατο τῇ ἀσπίδι, ἔπειτα δὲ τοῦ Διομήδους οὐπὼ παυσαμένου, ἔλεξε τοιάδε. «Ἄρ' οὔ, ὦ παῖ Τυδέως, οἶσθα τίς ἐγὼ εἶμι; Μῶν δῆτα ἐν νῶ ἔχεις ἀποκτείνειν ἐμὲ τὸν τοῦ τόξου δεσπότην, τὸν ἀνδρειότατόν τε καὶ τὸν ἰσχυρότατον τῶν ἀθανάτων; Παῦσαι τῆσδε τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ

ἐπανελθὼν πρὸς τὴν μάχην ἀπόκτεινε τοὺς ἀνθρώπους ὅσους βούλει». Καὶ ὁ Διομήδης ἀκούσας ταῦτα ἐπέισθη καὶ ἐπαύσατο διώκων τὸν θεόν. Μάλιστα δὲ ἠγανάκτησε διὰ τὸ τὸν Αἰνείαν οὕτως σωθῆναι, καὶ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἐμαχέσατο πρὸς αὐτὸν ἐν Ἰταλίᾳ.

23. Alexander [72-74]

Ἀλέξανδρος βασιλεὺς ἐγένετο τῶν Μακεδόνων, ἀποθανόντος γὰρ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἀρχὴν διεδέξατο, ἥδη εἴκοσιν ἐτῶν μόνον ὢν· πολλοὶ μέντοι ἦσαν αὐτῷ ἐχθροί. Τοὺς μὲν οἴκοι ἐχθροὺς ὄντας πρῶτον μὲν ξυνελεῖν ἤρξατο, τότε δὲ καὶ τοὺς ἔξω. Τοῖς γὰρ Ἕλλησι ταχέως καὶ ἐξαίφνης ἐπιστρατευσάμενος ἐνίκησεν, οὐδὲ οἱ Θηβαῖοι αὐτῷ ἀντέστησαν, οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ ἐπὶ τὴν Ἰσθμὸν ξυνελθόντες αὐτὸν στρατηγὸν εἶλοντο ἐπὶ τοὺς Πέρσας.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀθροίσας στράτευμα καὶ διαβὰς τὸν Ἰστρον ποταμὸν στρατιὰν ἐπόρευσεν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους τοὺς πρὸς Βορέαν. Ἐν δὲ τούτῳ οἱ Θηβαῖοι φήμη ἀκούσαντες τὸν Ἀλέξανδρον ὥς ἀποτέθηκεν ἀφίσταντο· ἐκείνου δὲ κατελθόντος, δεινὰ ἔπαθον, προσβαλὼν γὰρ εἶλε τὴν πόλιν καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν τοὺς δὲ ἠνδραποδίσατο.

Ἄμα δὲ τῷ ἥρι ἐπεραιώθη τὸν Ἑλλήσποντον ἔχων μεθ' αὐτοῦ τριάκοντα πέντε χιλίους μάλιστα ὀπλίτας τε καὶ ἵππεάς, ξυνελθὼν δὲ ἐς χεῖρας τοῖς Πέρσαις ἐπὶ τῷ Γρανίκῳ ποταμῷ μάχῃ ἐκράτησεν. Τῷ δὲ ἐπιγιγνομένῳ ἔτει ξυλλέξας τὸ στράτευμα ἐς Γόρδιον ἐξέλυσεν ἐκεῖ τὸ ἄμμα, ὅπερ οὐδεὶς, ὥς ἐλέχθη, ἐδυνήσατο πλὴν εἴ τις τὴν Ἀσίαν ἔμελλε κρατήσῃν. Οὐ δὲ διὰ μακροῦ ἐπορεύθη ἐς Ἰσθὸν καὶ τὴν στρατιὰν Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ἀντιτάξας ἐπεφέρετο· ὁ δὲ Δαρεῖος νικηθεὶς αὐτὸς μὲν ἀπέφυγεν, τὴν δὲ μητέρα αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα ζωγρήσας ὁ Ἀλέξανδρος εὖ ἐποίησεν. Πρόσω οὖν ἀναβάς πολλὰς καὶ καλὰς πόλεις ἔλαβε καὶ ἔστιν ἃς καὶ ἔκτισεν. Ἐκ δὲ τούτων πολλῷ κλεινοτάτῃ ἦν ἡ Ἀλεξάνδρεια ἣν Ἀλέξανδρος ἀφ' αὐτοῦ ἐπωνόμασεν.

Ὁ μὲντοι Δαρεῖος ἄλλο στράτευμα ξυλλέξας ἐν τοῖς Γαυγαμήλων πεδίοις αὐθις πρὸς Ἀλέξανδρον προσεμίχθη. Ἰδὼν δὲ τὰ ἑαυτοῦ ὅτι οὐ προχωρεῖ ἐς καταφυγὴν ἐτράπετο ὁ

Δαρειός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἦκων δὲ ἐς τὴν τῶν Πάρθων γῆν ἅμα τῷ ἥρι φόνῳ ἀπέθανεν. Καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος πολλοὺς ποιησάμενος αὐτῷ ὑπηκόους ἐπὶ Πωρον τὸν βασιλέα τῶν Ἰνδῶν ἐπεστράτευεν· νικήσας δὲ αὐτὸν καὶ ζωγρήσας ἀνδρείως πολὺν χρόνον ἀντιστάντα πολὺ ἐτίμα καὶ ἐς τὴν ἀρχὴν αὐθις ἀνέστησεν. Πολλὰ μὲν δὴ ἄλλα ἐνεθυμεῖτο, νοσήσας δὲ ἑνδεκα ἡμερῶν ἀπέθανεν ἐν Βαβυλῶνι. Φανερός ἦν εἴ τις καὶ ἄλλος κλεινότατος ὢν στρατηγός.

24. Ulysses and the Suitors [74-78]

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς μετὰ τοῦ συβώτου ἐς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἀνῆλθεν ῥάκεσιν ἀμφιεσθείς, πτωχῷ ἐοικώς, καὶ ἐν χερσὶ βακτηρίαν ἔχων. Καὶ ἐν τῷ μεγάρῳ εὔρεν οὐ τὴν γυναῖκα ἀλλ' ὥς ἑκατὸν ἄνδρας δειπνοῦντας καὶ πίνοντας οἶνον. Ἔσφαζον γὰρ καθ' ἡμέραν βοῦς τε καὶ πρόβατα καὶ ὄες, καὶ δι' ἡμέρας ἐδείπνουν. Οὗτοι γὰρ οἱ ἄνθρωποι, νομίζοντες ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς τέθνηκεν, πρὸς τὴν οἰκίαν ἦκον βουλόμενοι ἕκαστος γαμεῖν Πηνελόπειαν τὴν τοῦ Ὀδυσσεύος γυναῖκα. Ἀλλ' ἐκείνη οὐκ ἠθέλεν, ἐλπίζουσα, ἀεὶ τὸν ἄνδρα ἐπανιέναι. Καὶ νῦν ἔτυχεν οὕσα ἐν τῷ θαλάμῳ ξὺν ταῖς θεραπαίναις δακρύουσα καὶ ὀδυρομένη ὑπὲρ Ὀδυσσεύος.

Ἐκεῖνος δέ, κλείσας τὰς τοῦ μεγάρου θύρας καὶ ἔχων περὶ ἑαυτὸν τὸν παῖδα Τηλέμαχον καὶ τὸν συβώτην καὶ Φιλοίτιον τὸν βουκόλον, οἱ μόνοι ἐπέγνων αὐτόν, ἔστηκεν. Τότε δὴ κατέλαβε τὸ τόξον τὸ μέγα, ὃ οὐδεὶς οὐδέποτε, εἰ μὴ Εὐρυτος, τείνειν ἐδύνατο. Καὶ γὰρ Εὐρυτος θανούμενος ἔδωκεν αὐτὸ τῷ υἱῷ Ἰφίτῳ, καὶ Ἰφίτος τῷ Ὀδυσσεῖ, ἐπιτυχὼν αὐτῷ νεανίσκῳ ἔτι ὄντι ἐν Μεσσήνῃ. Τοῦτο οὖν κατέλιπεν οἴκοι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τὴν Τρωάδα πορευόμενος· ἀλλ' ἡ θεὸς Ἀθηναία νῦν ἀνέμνησεν αὐτὸν τὸ τόξον καὶ τοὺς ὀϊστοὺς οὓς πολλοὺς εἶχεν ἐν τῇ φαρέτρᾳ. Ἡ γὰρ Ἀθηναία ἐφίλει τὸν Ὀδυσσεά καὶ ἀεὶ ἐβοήθει αὐτῷ ἀποροῦντι.

Τείνας οὖν τὸ τόξον ἔστηκεν Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ μνηστῆρες ἐφοβοῦντο. Πρῶτον μὲν ἐπέτυχεν Ἀντινόου πίνοντος οἶνον ἐκ χρυσοῦ ποτηρίου, καὶ ὁ δῖος διέτρωσε τὸν αὐχένα. Ἐπειτα δὲ πολλοὺς ὡσαύτως ἀπέκτεινεν. Καὶ οὐδένων ὀϊστῶν ἔτι ὄντων, καταλαβὼν ξίφος τε καὶ

ἀσπίδα, ἃ ὁ Τηλέμαχος ἐπόριζεν αὐτῷ, πολὺν χρόνον ἐμάχετο καὶ ἀνδρείως. Τέλος δέ, οὐδενὸς τῶν μνηστήρων ἔτι ζῶντος, ἀνέωξε τὰς θύρας καὶ καλέσας τὰς θεραπαίνας ἔδειξεν οἷα πέπραχεν. Ἐκεῖναι δέ, δακρύουσαι χαρᾷ, ἤγγειλαν τῇ δεσποίνῃ Πηνελοπείᾳ πάντα ὅσα ἴδοιεν. Τότε δὴ πολὺ θαυμάσασα κατέβη ἐς τὸ μέγαρον ὡς αὕτῃ ὀψομένη.

25. Ulysses and Penelope [78-80]

Καὶ ἡ Πηνελόπεια ἰδοῦσα τὸν ἄνδρα ῥάκεσιν ἀμφιεσθέντα οὐκ ἐπέγνων. Καὶ ὁ υἱὸς Τηλέμαχος ἐμέμψατο αὐτὴν λέγων, «Τί δῆτα, ὦ μήτερ, οὕτως σκληρὰ εἶ; οὗτος γὰρ δὴ ὡς ἀληθῶς Ὀδυσσεύς ἐστιν, ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ σὸς ἀνὴρ· ἄρ' οὐκ ἐπιγιγνώσκεις σὺ τὸν ἄνδρα;» Ἀλλ' ἐκείνη ἀπεκρίνατο, «Μὰ Δία, φοβοῦμαι γὰρ μὴ ψευδὴς τις πανοῦργος ἀποβαίνει· πολλάκις γὰρ ἐπιχειροῦσί με ψεύδειν λέγοντες ὅτι εἰσὶ δὴ Ὀδυσσεύς. Οὐ γὰρ ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἑώρακα αὐτόν. Αἰεὶ δὲ ἠπίστησα τούτοις τοῖς λόγοις καὶ νῦν ἀπιστῶ. Ἦν δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ ἢ ἀληθῶς Ὀδυσσεὺς ταχέως γνωσόμεθα. Τεκμήρια γὰρ τινὰ ἐστὶν ἃ νῶ, ἐγὼ τε καὶ αὐτός, ἴσμεν.»

Ἐν δὲ τούτῳ, Τηλεμάχου καὶ τῆς μητρὸς οὕτως διαλεγομένων, ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπελθὼν ἔλαθεν, καὶ ἔπειτα, λουσάμενός τε καὶ νέαν καὶ καλὴν ἐσθῆτα ἀμπεχόμενος, ἐπανῆλθεν. Νῦν γε ἡ Πηνελόπεια ὅσον οὐκ ἐπέισθη. Ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς τὰ τεκμήρια δείξας ἔπεισεν αὐτήν, σαφῶς τὸ πρᾶγμα φαίνων. Τότε δὴ ἐκείνη πρὸς τὸν ἄνδρα ἐπειγομένη ἠσπάζετο αὐτόν καταφιλοῦσα τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ δακρύουσα. Ἐπὶ πολὺν χρόνον οὖν οὕτως ἐδάκρυον ὑπὸ χαρᾶς. Τέλος δὲ ἐκάτερος διηγεῖτο πάντα ὅσα ἔπραξεν καὶ ἔπαθεν. Καὶ τοῦ μὲν Ὀδυσσεύος οὐ βραχὺς ἦν ὁ λόγος· πολλοὺς γὰρ ἄνδρας καὶ πολλὰ ἔργα ἐοράκει καὶ πολλὰ ἐκεκινδυνεύκει.

Ἐκεῖνος οὖν ἐδήλωσε τὸν πρὸς τοὺς Τρῶας πόλεμον καὶ τὸν ξύλινον ἵππον, δι' οὗπερ οἱ Ἕλληνες τὴν πόλιν ἐξεπολιόρκησαν. Τοῦτον γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς αὐτός ἐξεῦρεν. Καὶ ἐδήλωσε τὰς πορείας καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ τοὺς χειμῶνας καὶ τὰς ναυαγίας, καὶ τοὺς ἐχρούς ὅσοις ἐπέτυχεν, καὶ τοὺς φίλους ὅσοι πολλοὶ εὐηργέτησαν αὐτόν. Ἡ δὲ Πηνελόπεια αὖ διηγῆσατο τοὺς πόνους καὶ τὰ κακὰ ὅσα ἔπαθεν, καὶ οἷα οἱ μνηστῆρες ἔπραξαν

σφάζοντες τοὺς βοῦς καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς ὕς καὶ πίνοντες τὸν οἶνον. Ἔπειτα δέ, νυκτὸς ἐπιγενομένης, καθηῦδον.

26. Achilles and Agamemnon [80-82]

Οἱ Δαναοὶ ἤδη ἑννέα ἔτη πολιορκοῦντες τὴν τῶν Τρώων πόλιν κρατήσιν αὐτῆς ἡμέλλον, ἔρις δέ τις ἀνέστη των ἀνάκτων Ἀγαμέμνονός τε καὶ Ἀχιλλέως. Οὗτος μὲν γὰρ ἄριστος ἦν, ἐκεῖνος δὲ στρατηγὸς παντὸς τοῦ στρατοῦ. Ταῦτα δὲ οὕτως ἐγένετο. Νόμος γὰρ ἦν τοῖς τὴν Τροίαν πολιορκοῦσι πέρσαι τὰς πόλεις τὰς φιλίας οὔσας τοῖς Τρωσίν. Καταλαβόντες δέ ποτε Χρύσην, πόλιν ἱερὰν Ἀπόλλωνι, ἔχοντι ἐν αὐτῇ νεῶν τε καὶ ἱερέα, ἀφείλον ἐνθὲνδε Χρυσήϊδα τὴν τοῦ ἱερέως θυγατέρα. Ἐκείνην δὲ ὡς μέρος τῆς λείας ἔνειμαν τῷ Ἀγαμέμνονι.

Ὁ δὲ πατὴρ ταῦτα κακῶς φέρων προσῆλθε πρὸς τὸ τῶν Δαναῶν στρατόπεδον ὡς ἀπαιτήσων τὴν θυγατέρα. Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ἀγανακτήσας ἀπιέναι ἐκέλευσεν, μηδὲ αὐτὸς κατιέναι μὴ δεινὰ πάθοι· φοβούμενος δὲ ἐκεῖνος ὡς τάχιστα ἀπῆλθε καὶ πορευόμενος παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἀκτὴν ἤρχετο τῷ Ἀπόλλωνι· ὁ δὲ θεὸς χαλεπῶς φέρων εἴ τις ἀδικεῖ τὸν ἱερέα ἀποκτείνει τοὺς Δαναοὺς τοῖς τοξεύμασιν. Τῇ δὲ δεκάτῃ ἡμέρᾳ Ἀχιλλεῖ ἔδοξεν ἐρωτᾶν τί οὕτω πρὸς τὸν στρατὸν χαλεπαίνει Ἀπόλλων. Κάλχας δέ, μάντις ὢν ἄριστος, τοιάδε ἔλεξεν· «Χαλεπαίνει πρὸς ἡμᾶς ὁ Ἀπόλλων ὑπὲρ τοῦ ἱερέως, ὅς γε δεῦρο προσελθὼν ὡς τὴν θυγατέρα ἀπολυσόμενος ἄπρακτος ἀπιέναι ἠναγκάσθη.»

Τότε δὴ ὁ Ἀγαμέμνων πολλῇ ὀργῇ ἐπαναστὰς ἀντεῖπεν, «Κακόμαντις εἶ, οὐδὲ οὐδέποτε περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ προφητεύεις. Νῦν δὲ κελεύεις με ἀποδοῦναι ταύτην τὴν νύμφην· ἐθέλω γε, ἀλλὰ φυλάσσεσθε, ὦ Δαναοί, μὴ ἀπολίπητε ἐμέ, τὸν τοῦ στρατοῦ ἄνακτα, ἄκληρον τῆς λείας.»

ὁ δὲ Ἀχιλλεύς, «Λίαν,» ἔφη, «φιλοκερδεῖς, ἀπόδος τὴν νύμφην, μηδὲ ἐπὶ λόγοις.»

Ἄλλ' ὁ μὲν Ἀγαμέμνων οὕτως φησι ταῦτα ποιήσιν, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς θυμῷ μαινόμενος τὸ ξίφος μόνον οὐχ εἵλκυσεν, ἡ δὲ Ἀθήνη τῆς τριχὸς αὐτοῦ ἀψαμένη κατέχει.

Θαυμάζων δὲ καὶ περιστροφεῖς τὴν θεὸν αὐτὸς μὲν εἶδει, οἱ δὲ ἄλλοι οὐκ εἶδον· ἰδὼν δὲ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, εὖ εἰδὼς ὅτι δεῖ τοὺς ἀνθρώπους πείθεσθαι τοῖς θεοῖς.

27. Rhesus [82-84]

Τοῖς Τρωσὶ πρὸς τοὺς Ἑλλήνας μαχομένοις πολλοὶ ἦσαν οἱ ξύμμαχοι, καὶ ἐν τούτοις ἦσαν οἱ Θραῖκες, ὧν τῷ βασιλεῖ ὄνομα Ῥῆσος ἦν. Οὗτος οὖν ὁ Ῥῆσος ἵππους τινὰς εἶχε καλλίους καὶ θάσσους πάντων τῶν ἄλλων. Χρησμολόγος δέ τις εἰρήκει ὅτι οἱ Ἑλληνες οὐποτε Τροιάν ἐκπολιορκήσουσιν ἢν ποτε οἱ τοῦ Ῥήσου ἵπποι τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου πίνωσιν. Διὰ ταῦτα οὖν οἱ μὲν Τρῶες ἔπεισαν τοὺς Θραῖκας ξυμπολεμεῖν. Οἱ δὲ Ἑλληνες πυθόμενοι ὅσα ὁ χρησμολόγος εἶρηκεν ἐβουλεύοντο ὅπως τοὺς ἵππους φθάσαιεν καταλαβόντες πρὶν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ πίνειν. Βουλῆς οὖν τῶν ἡγεμόνων ξυλληχθείσης ὁ Ἀγαμέμνων, ἄναξ ἀνδρῶν, τοιάδε ἔλεξεν.

«ὦ ἄνδρες καὶ ἥρωες τῶν Ἑλλήνων, τίς δῆτα ἐθέλει παρελθὼν διὰ τοῦ τῶν πολεμίων στρατοπέδου ἀπάγειν τοὺς ταχεῖς ἵππους τῶν Θρακῶν; Μέγας μὲν ἐστὶν ὁ κίνδυνος, μέγα δὲ τὸ κλέος τῷ εὐτυχοῦντι. Καὶ μεγάλα καὶ πολυτελῆ δῶρα αὐτῷ δώσω ἢν τοὺς ἵππους ἐνθάδε κομίζῃ.»

Τότε δὲ ἀντεῖπε Διομήδης ὁ Τυδέως, αὐτὸς δὴ ἐλθὼν πρὸς τὰς τῶν Θρακῶν σκηνὰς ταχέως ἀπάξω τούτους τοὺς ἐνδόξους ἵππους, ἢν γε ἄλλος τις ἀνὴρ ξυμπορεύσηταί μοι. Τοῦ δὲ Ἀγαμέμνονος πεισθέντος εἴλετο Ὀδυσσεά ὡς ὄντα τὸν σοφώτατον πάντων τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐχάρη, ἐθέλων καὶ αὐτὸς ξυγκινδυνεύειν τῷ Διομήδει.

Νυκτὸς δὲ γενομένης ὁ Διομήδης ὥπλισμένος ἐπορεύετο μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως πρὸς τὰς τοῦ Ῥήσου σκηνάς, καὶ εὐρὼν ὅπου κεῖται ὁ Ῥῆσος ἔλαθεν ἐσελθὼν ἐς τὴν σκηνήν. Ἐκεῖ δὲ εἶδον τοὺς ἵππους, καὶ τοὺς τῶν Θρακῶν φρουροὺς καθεύδοντας. Καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς τοὺς ἵππους λάθρα ξυλλαβὼν ἀπήγαγεν ἔξω, καὶ ἔμεινε τὸν φίλον. Διομήδης δὲ λαβὼν τὸ ξίφος ἀπέκτεινε τοὺς Θραῖκας ὅσοι ἐν τῇ σκηνῇ καθυῖδον. Καὶ Ῥῆσον αὐτὸν τρισκαιδέκατον διαφθείρας ἔφυγεν πρὸς τὰς τῶν Ἑλλήνων ναῦς. Καὶ ὁ Ἀγαμέμνων, αὐτοὺς ἀσφαλεῖς κατελθόντας ἰδὼν, σφόδρα ἐχάρη.

28. Syracuse [84-86]

Τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἡ μεγίστη Συράκουσαι ἦν. Αὕτη δὲ ἡ πόλις ἐκτίσθη παρὰ τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν Κορινθίων ἐν λιμένι μακρῷ καὶ καλλίστῳ. Αἶ τε πολλαὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ πόλεων ᾠκίσθησαν ἀφ' Ἑλλάδος ἄλλαι ἄλλοθεν· καὶ οἱ μὲν Ἑγεσταῖοι ξύμμαχοι ἦσαν τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ Συρακόσιοι, ὡς εἰκὸς ἦν, τῶν Κορινθίων. Τούτοις οὖν πολέμου καθισταμένου, οἱ μὲν πρέσβεις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ δὲ πρὸς τοὺς Κορινθίους ἀπέστειλαν ἀξιοῦντας ἐπιβοηθεῖν. Καὶ οἱ Κορίνθιοι ξυλλέξαντες στρατὸν οὐκ ὀλίγον αὐτῶν τε καὶ τῶν ξυμμάχων ἐπεβοήθησαν τοῖς Συρακοσίοις. Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις πολλὴ ἀπορία ἦν· ἥδη γὰρ αὐτοῖς πόλεμος ξυνεχὴς ἦν κατ' οἶκον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

Ἄλλ' οἱ πρέσβεις ἔπεισαν αὐτοὺς ὥστε ξυμπολεμεῖν, ὑπισχνούμενοι πολλὰ χρήματα δώσειν. οἱ Ἀθηναῖοι οὖν πεισθέντες καὶ ἄπειροι ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἐνοικούντων ἐψηφίσαντο πέμψαι στρατείαν. Καὶ ἦδε ἡ στρατεία μεγίστη ἦν πασῶν τῶν προτέρων καὶ ναυσὶ καὶ ὀπλίταις καὶ τῶν ξυμμάχων ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις. Ἀπέπλευσαν οὖν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Σικελίαν ἀλλὰ πρῶτον μὲν οὐκ ηὐτύχουν. Καὶ τοῦ ἐπιόντος χειμῶνος μετεπέμψατο Νικίας ὁ στρατηγὸς αὐτῶν ἄλλον στρατὸν καὶ χρήματα ἐπὶ τοῖς ἥδη μεθ' ἑαυτοῦ. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ξυνέλεξαν ὀπλίτας καὶ ναῦς ὡς πλείστους ἐδύναντο καὶ ἔπεμψαν ἐς Σικελίαν.

Τὸ δὲ τεῖχος τῶν Συρακουσῶν ἰσχυρὸν ἦν καὶ οὐδαμῶς ἐδύναντο οἱ Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκεῖν τὴν πόλιν. Καὶ ἐν πολλαῖς μάχαις καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἐνίκησαν οἱ πολέμιοι, καὶ τέλος τὰς πλείστας τῶν νεῶν τῶν Ἀθηναίων διέφθειραν. Τότε δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπορεύοντο ἐς τὴν μεσογείαν, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως διέφευγον. Οἱ γὰρ Συρακόσιοι, διώξαντες καὶ καταλαβόντες αὐτούς, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν τοὺς δὲ ἐζώγρησαν. Οὕτως ὅσον οὐ πᾶσαν τὴν στρατείαν διέφθειραν, ὀλίγων μόνον διαφευγόντων. Ἐδούλωσαν τε τοὺς ξυλληφθέντας ἐς ἑπτακισχιλίους, καὶ Νικίαν καὶ Δημοσθένην τοὺς στρατηγοὺς ἀπέσφαξαν.

29. Alcibiades [86-88]

Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου πλουσιώτατος μὲν καὶ κάλλιστος ἦν, ἀκόλαστος δὲ καὶ ἀσεβής. Καὶ Σωκράτης ὁ φιλόσοφος, φίλος ὢν τοῦ νεανίου, ἐπαίδευσεν αὐτὸν καὶ πολλάκις ἔπαυσε τῆς ἀκολασίας. Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, μεράκιον ἔτι ὢν, ἐστρατεύσατο ἐς Ποτίδαιαν ἔχων τὸν Σωκράτη ξύσκηνόν τε καὶ παραστάτην ἐν τῇ μάχῃ. Καὶ τῆς μάχης ἰσχυρᾶς γενομένης καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου τραυματισθέντος, ὁ Σωκράτης ἤμυνε καὶ ἔσωσεν αὐτόν· ὕστερον δὲ ἐν τῇ ἐν Δηλίῳ μάχῃ, τῶν Ἀθηναίων φευγόντων καὶ τοῦ Σωκράτους περὶ ἀποχωροῦντος, ὁ Ἀλκιβιάδης ἵππον ἔχων ἔσωσεν αὐτὸν τῶν πολεμίων ἰσχυρῶς ἐπικειμένων.

Ἐνῆγε δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης προθυμότατα τὴν ἐπὶ Συρακούσας στρατείαν, στρατηγῆσαί τε ἐπιθυμῶν καὶ ἐλπίζων χρήματα καὶ δόξαν φέρεσθαι. Καὶ δὴ πρῶτον μὲν ἐστρατήγει τῆς στρατείας. Ἐπειτα δὲ οἱ Ἀθηναῖοι μετανοήσαντες ἔπεμψαν τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς τὴν Σικελίαν ὥς αὐτὸν ἀνοίσουσιν. Οἱ γὰρ ἐχθροὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατηγοροῦν αὐτοῦ, λέγοντες ὅτι τὰ πρόσωπα τῶν λιθίνων Ἑρμῶν περιέκοψεν. (Πολλοὶ γὰρ ἦσαν Ἑρμαῖ καὶ ἐν ἰδίῳ προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς, καὶ μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα.) Ἐπειδὴ δὲ ἡ Σαλαμινία ἐγένετο ἐν Θουρίοις ὁ Ἀλκιβιάδης ἔφυγεν, καὶ οὐ πολὺ ὕστερον ἐπὶ πλοίου ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐρήμη δι' κη θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ.

Καὶ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων φιλανθρώπως δεδεγμένος καὶ παντοίῳ τρόπῳ τετιμημένος κακῶς ἔπρασσε τοὺς Ἀθηναίους ὅτι μάλιστα ἐδύνατο. Παρεκελεύσατο γὰρ τοῖς Λακεδαιμονίοις, λέγων ὅτι χρή ἄλλον τε ἔτι στρατὸν ἐς τὴν Σικελίαν ἵνα τοῖς Συρακοσίοις ἐπιβοηθοῖ πέμψαι, καὶ τὸν ἐν Ἑλλάδι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πόλεμον προθυμότερον κινήσαι, καὶ μάλιστα τειχίσαι Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς, ὅπερ οἱ Ἀθηναῖοι ἀεὶ ἐφοβοῦντο· βεβαιότατα γὰρ ἂν τινὰ οὕτως αὐτοὺς βλάπτειν. Οὐκέτι γὰρ τὴν πατρίδα ἐφίλει ἄλλ' ἑαυτὸν μόνον. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αἱ Ἀθῆναι πολλὰ κακὰ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἔπαθον καὶ ὅσον οὐ διεφθάρησαν.

30. Philoctetes [88-90]

Τοῦ μεγάλου τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Τρῶας πολέμου καταστάντος, Φιλοκτήτης ὁ Ποίαντος ὥρμησεν ἔχων ἑπτὰ ναῦς, καὶ φέρων τὸ τόξον καὶ τοὺς δῖστοὺς τοῦ Ἡρακλέους.

Περὶ δὲ τούτων τῶν θαυμαστῶν ὄπλων, ὅπως ἐκτήσατο αὐτά, τοιάδε λέγεται. Ὁ γὰρ Ἡρακλῆς νῦν θανούμενος ἐποίησατο πυρὰν καὶ ἐκάθιζεν ἐπὶ ταύτην, καὶ ἐκέλευσε τὸν υἱὸν Ὑλλον ἄψαι. Ἐκεῖνος δὲ οὐκ ἤθελεν. Ἐνταῦθα δὲ φοβούμενος μὴ οὐ ταχέως κατακαυθῇ – πολλὴν γὰρ λύπην ἔπασχεν – ὁ Ἡρακλῆς ἤτησε παρὰ Φιλοκτήτου τὴν πυρὰν ἄψαι, ὑπισχνόμενος δώσειν αὐτῷ τὸ τόξον καὶ τοὺς οἴστους τοῦ Ἀπόλλωνος, ἣν ταῦτα ποιήσῃ. Τοῦτο οὖν πράξας ὁ Φιλοκτήτης ἐδέξατο τὰ ὅπλα.

Καὶ ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων καθωρμίσθη ἐς τὴν Χρύσην νῆσον ἵνα θύοιεν τῇ ἐκεῖ θεῷ. Καὶ ἐν ᾧ οἱ ἥρωες θύουσιν, ἔχισ ἐκ τοῦ βωμοῦ ἐλθὼν τὸν τοῦ Φιλοκτήτου πόδα ἔδακεν. Τότε δὲ μεγάλη φωνὴ ἐβόησε δεινῶς, τραυματισθεῖς. Καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες κομίσαντες αὐτὸν πρὸς τὴν Λῆμνον νῆσον πλησίον οὔσαν κατέλιπον ἐνταῦθα, καὶ ἀπέπλευσαν πρὸς Τροίαν. Πολὺν δὲ χρόνον μαχεσάμενοι ἄπρακτοι ἦσαν. Τέλος δὲ ἐν τῷ τοῦ πολέμου δεκάτῳ ἔτει οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύσαντο ἐρωτᾶν μάντιν τινὰ ὅπως ἐκπολιορκήσουσι τὴν πόλιν. Ἐκεῖνος οὖν ἀντεῖπεν ὅτι οἱ Ἕλληνες οὔποτε Τροίαν πέρσουσιν ἕως ἂν κομίζωσι τὸν Φιλοκτήτην καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέους ἐπὶ τὴν πόλιν.

Ταῦτα δὲ μαθόντες εὐθὺς ἔπεμψαν τὸν Ὀδυσσεᾶ καὶ Νεοπτόλεμον τὸν τοῦ Ἀχιλλέως υἱὸν πρὸς Λῆμνον μετὰ τὸν Φιλοκτήτην. Ἡῦρον δὲ τὸν Φιλοκτήτην δεῖνα πάσχοντα καὶ μάλιστα ἀγανακτοῦντα ὅτι οἱ Ἕλληνες αὐτὸν ἔνθα λελοίπασιν. Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἔφη μετ' αὐτῶν ἵεναι. Ἐπειτα δέ, ἐν ᾧ ὁ δυστυχὴς ἀνὴρ ὅσον οὐκ ἐλιποψύχει διὰ λύπην, ὁ Ὀδυσσεὺς κατέλαβε τὸ τόξον καὶ τοὺς οἴστους. Καὶ ὁ Φιλοκτήτης, φοβούμενος μὴ στερηθῇ τῶν ὄπλων, ἄκων ἔσπετο τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐμβὰς ἐπὶ τὴν ναῦν ἀπέπλευσε πρὸς Τροίαν. Ἐκεῖ δὲ ἰαθεὶς τὸν πόδα ἐμαχέσατο πρὸς Πάριν τὸν Πριάμου, καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν τοῖς οἴστοις ἔπαυσε τὸν πόλεμον.

31. Marathon [90-92]

Οἱ Πέρσαι ἤδη ἐπεννοοῦντο ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐσβαλεῖν ἵνα τοὺς Ἀθηναίους ζημιοῖεν. Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι οὐ πολλῷ πρότερον καταλαβόντες Σάρδεις τὴν τῶν Περσῶν μητρόπολιν κατέκαυσαν αὐτήν. Δαρεῖος οὖν ὁ βασιλεὺς μεγάλην στρατιὰν καὶ ναυτικὴν καὶ πεζὴν

ξυλλέξας απέπεμψεν ἐς Ἑλλάδα Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρνηους στρατηγούντων. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέπλευσεν Ἱππίας τις πάλαι φυγὰς ἐξ Ἀθηνῶν ὢν, ὃς τιμωρίαν τινὰ ἐπὶ τοῖς πολίταις λαβεῖν ἤθελεν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ ἡγήσατο τῆς στρατιᾶς καὶ ἤγεν τὰς ναῦς πρὸς Εὐβοίαν, νησὶν τινὰ μακρὰν τῇ Ἀττικῇ γῇ προσκειμένην. Ἐντεῦθεν οὐ πολλῷ ὕστερον διέβησαν ἐς Μαραθῶνα.

Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι, ξυλλέξαντες μυρίους τῶν ἑαυτῶν ὀπλίτας καὶ χιλίους τῶν Πλαταιέων, οἱ γὰρ Πλαταιεῖς μόνοι τῶν ξυμμάχων αὐτοῖς ἐπεβοήθουν, ἐς Μαραθῶνα ἀφίκοντο. Καὶ Μιλτιάδῃ τῷ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡγουμένῳ, ἔδοξεν εὐθὺς μάχεσθαι. Τῶν σφαγίων οὖν καλῶν γενομένων, δρόμῳ ἵεντο ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Ἀπέσχον δὲ σταδίους ὀκτὼ τῶν ἐναντίων. Οἱ δὲ Πέρσαι ὀρωντες αὐτοὺς δρόμῳ ἐπιόντας παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι. Καὶ σφόδρα ἐθαύμαζον πυνθανόμενοι αὐτοὺς ὀλίγους ὄντας καὶ δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης αὐτοῖς οὔτε τοξοτῶν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ ἀθρόοι προσέμιζαν τοῖς βαρβάροις, ἀξίως λόγου ἐμαχέσαντο.

Πολὺν δὴ χρόνον ἐμάχοντο, οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι τὸ μέσον τοῦ στρατεύματος ἀσθενὲς ὄν ἐνίκων, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ζύμμαχοι αὐτῶν καθ' ἑκάτερον τὸ κέρας ἐνίκων. Καὶ ξυναγαγόντες τὰ κέρατα διέρρηξαν τὸ τῶν βαρβάρων μέσον καὶ ἐς φυγὴν κατέστησαν. Καὶ διώκοντες τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τῶν νεῶν τὰς μὲν ἄπτουσι τὰς δὲ καταλαμβάνουσιν. Αἱ δὲ πολλαὶ ἀπέπλευσαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας βουλόμεναι φθάνειν τοὺς Ἀθηναίους ἀφικόμεναι ἐς τὴν πόλιν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ὡς τάχιστα πορευθέντες ἀφίκοντο ἐς τὴν πόλιν πρὶν τοὺς Πέρσας ἥκειν. Ἐκεῖνοι δὲ εὐθὺς πρὸς τὴν Ἀσίαν ἀπέπλευσαν. Ἐν δὲ τῇ μάχῃ τῶν μὲν Περσῶν ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, τῶν δὲ Ἀθηναίων ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα ἀπέθανον.

32. Salamis [92-94]

Τῷ δὲ δεκάτῳ ἔτει μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, ἄλλη μάχη Μήδων πρὸς Ἀθηναίους ἐγένετο. Ὁ γὰρ Ξέρξης ἐσβαλὼν ἔς τὴν Ἑλλάδα καὶ καταλαβὼν τὰς Ἀθήνας ἐνέπρησε τὴν πόλιν. Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, αἰσθόμενοι οὐ δυνατοὶ ὄντες τοὺς πολεμίους κατὰ γῆν νικᾶν, ἐς τὰς

ναῦς ἐσέβησαν, ἵνα τοῖς Πέρσαις κατὰ θάλασσαν ἀπομάχωντο. Ταῖς γὰρ ναυσὶν ἤλπιζον αὐτοὶ ἰσχυρότεροι ἔσεσθαι. Οἱ οὖν Ἑλληνες τὸ ναυτικὸν ἐν τῷ Σαλαμῖνος κόλπῳ παρεσκεύασαν ὥς ἐπὶ ναυμαχίαν ξυλλέξαντες ὀγδοήκοντα καὶ τριακοσίας ναῦς, ὧν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν Ἀθηναῖαι ἦσαν. Τοῖς δὲ Πέρσαις οὐκ ἐλάσσους ἢ χίλιαι ἦσαν.

Ὁ δὲ Ξέρξης, πολλοὺς γραμματεάς περὶ ἑαυτοῦ ἔχων ἵνα τὰ ὀνόματα τῶν καλῶς καὶ ἀνδρείως μαχομένων γράφοιεν, ἐκαθέζετο ἐπὶ χρυσῷ θρόνῳ ἐπὶ τῷ κρημνῷ τῷ τῆς θαλάσσης ὑπερέχοντι. Τῆς μάχης οὖν γενομένης πρῶτον μὲν οὐδέτεροι κρείσσους ὄντες ἐφαίνοντο. Τέλος δὲ οἱ Πέρσαι ἀνεκρούοντο καί, πολλοὺς νεκροὺς λιπόντες, ἐπὶ τῆς ἡπείρου ἀπέπλευσαν. Τῶν μὲν οὖν Περσικῶν νεῶν διακόσιαι διεφθάρησαν ἢ ὀκείλασαι ἢ τοῖς τῶν Ἑλληνικῶν νεῶν ἐμβόλοις ῥαγεῖσαι. Οἱ δὲ Ἑλληνες τεσσαράκοντα μόνον ἀπώλεσαν καὶ τῶν ἐπιβατῶν οἱ πλεῖστοι νεῖν ἐπιστάμενοι ἐσώθησαν.

Τῶν Ἑλλήνων οὖν νικησάντων, ὁ Ξέρξης ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ γῆν μετὰ τοῦ πλείστου τοῦ στρατεύματος. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλοὶ λιμῷ τε καὶ νόσῳ ἀπέθανον. Τὸ δὲ ναυτικὸν οἵκαδε ἀπέπλευσεν, καί, πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον ἐπειγόμενον, ἔμεινεν ἐκεῖ τὸ πεζόν. Τούτους δὲ ἀφικομένους μετὰ πολὺν χρόνον διεβίβασεν ὁ Ξέρξης ταῖς ναυσὶν ἐς Ἀβυδὸν, καὶ ἔνθεν ἐς Σάρδεις ἐπανῆλθεν. Ὁ δὲ Ξέρξης κατέλιπε Μαρδόνιον ἔχοντα τριάκοντα μυριάδας στρατιωτῶν ὥστε τὴν Ἀττικὴν γῆν δηοῦν. Τοῦτο μὲν δὴ ἐποίησε καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν πάλιν κατέλαβεν, διαφθείρων τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ ὅσα ἐν τῷ προτέρῳ ἔτει μὴ διεφθάρη.